

PHONG HOA

RA NGÀY THU SAU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MAI

DIRECTEUR NGUYỄN TƯƠNG TÂM

ADMINISTRATEUR
PHẠM HƯU NINH

Hanoi ngày 1934
Thưa ông nghị.

TÔI xin cảm ơn ông một lần nữa về cách tiếp đãi trân trọng của ông trong khi chúng tôi đến thăm làng ông.

Và nhờ ông chuyển lời các ông giáo những lời ngợi khen thành thực của tôi, về cách dạy dỗ con em và sự trông nom nhà trường.

Nhà trường làng ông thực có thể làm kiểu mẫu cho hết các học-hiệu ở thôn quê. Làm ở khu đất rộng rãi, cao ráo, khoáng trí như trong thư trước tôi đã nói.

Về bản chương trình giáo dục

QUYỀN CÔNG-DÂN

ông đưa tôi coi, thì kè cũng tiềm tiếm đầy. Ông theo chương trình nhà học chính lại bỏ khuyết mấy điều khoản cần thiết như thế có lẽ cũng có thể cho là đủ được.

Nhưng ông đã hỏi ý kiến tôi về sự phác tả một bản chương trình giáo dục cho dân quê, thì tôi cũng không dám chối từ, tuy tôi không phải là một nhà chính trị như trong thư trước tôi đã nói.

Tôi thiết tưởng cho được để hiểu, ta nên chia bản chương trình giáo huấn của ta ra từng mục. Thị dụ: sử ký, địa dư, luân lý, quốc văn, khoa học phổ

thông và sờ lược, toán pháp, toán pháp thực hành, vân vân

Có một mục, tôi chưa thấy ông nghĩ tới là: dạy con em biết ít điều cần thiết về quyền công dân. Mục ấy (*droits civiques*) ở các lớp sơ đẳng các trường bên Âu, Mỹ không đâu họ quên lãng. Thành thử một cậu bé con nhà quê bên Pháp tuy mới mười hai, mười ba tuổi mà đã hiểu đại khái chính thể của nước Pháp ra sao, đã hiểu ông Giám-quốc là thế nào, thượng nghị viện, hạ nghị viện làm những việc gì, và cậu là thế nào đối với nước, công quyền của cậu như thế nào....

Ở các trường sơ đẳng ở nước ta, tuy cũng có dạy con em những bốn phần đối với vua, với quan đầy, song mục quyền công dân lại vẫn thấy lẩn với mục luân lý. Không, thưa ông, không thể lẩn lộn như thế được. Quyền công dân khác mà luân lý phải khác. Có khi ta ở theo những điều trong luân lý mà ta làm trái với quyền công dân của ta. Sự đó phải dạy cho con em biết ngay từ khi óc chúng còn non nớt, kéo lớn lên chúng lại đặt trí thức vào trong khuôn sáo cũ mất.

Ta phải dạy cho con em hiểu rằng ta đã là một người dân trong một nước thì ta phải có đủ quyền tự do của một người dân, quý hò ta không phạm tội

(Xem tiếp trang sau)

Số 38

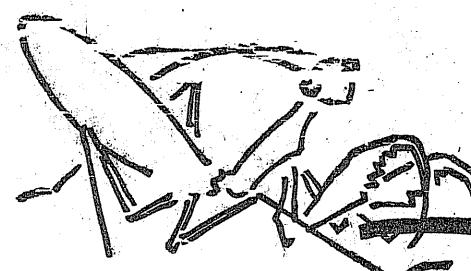
NỐI KHÍCH

— Có giờ thì ra đây, đồ hèn nhát!

Lý-Toét -- Còn 1 giờ nữa mới lại có xe chạy. Ba chúng mày hé cho đợi mỗi đứa 10 phút, còn tao nhốn tao đợi nữa giờ.

TU

Tú hay ngũ

Cô Mariette Jeanne Nguyễn hữu Thị Lan đã được đức Bảo-dại phong làm Hoàng hậu.

Theo báo Đuốc nhà Nam, thì đức Gia-long có đặt ra lê ngũ bắt:

Bất tôn hoàng hậu,
Bất lập đồng cung,
Bất phong vương,
Bất thủ trạng nguyên,
Bất lập tể tướng.

Nhưng theo báo Annam mới của ông VĨNH, đức Gia-long chỉ đặt ra tú bắt tri:

Bất lập tể tướng,
Bất tôn hoàng hậu,
Bất thủ trạng nguyên,
Bất lập hoạn quan.

Vậy tú hay ngũ? Mà nếu ta thêm điều «bất lập hoạn quan» vào lê ngũ bắt của báo Đuốc nhà Nam, thì lại hóa ra lục mất. Ấy mới rầy! Hay là xin ông Nguyễn văn VĨNH bấm đòn hộ xem ai lầm, ai đúng. Mà nếu ông không bấm được thì đến cung mời ông đánh đồng thiếp xuống ám phủ vào hầu đức Gia-long hỏi cho rõ lẽ.

Nhẹ như lông hồng...

HỒNG là con một nhà giàu ở vùng Haiduong, vì xuân xanh sấp sỉ tam tuần, nên cũng muốn như người ta, lấy vợ, đẻ con, gọi là chúc công đèn nơ nước, nơ nhà; hẳn ông Pham-lê-BÔNG kim khánh không có thể bão Hồng không phải là một nhà ái-quốc được.

Nhưng rủi cho Hồng, cha mẹ gấp hồi kinh-tế khủng-hoảng chưa chạy được ngàn bạc, là món tiền cần dùng cho sự cưới xin của Hồng. Hồng nản nỗi đòi ba phen, viện những nhẽ lý cao xa không kém gì ông Tôn-thát-Binh bên báo Xứ sở: nào lấy vợ đẻ con, ngõ hầu không phụ lòng mong mỏi một người nối giò tông đường của ông bà, ông vãi; nào đẻ con tức làm cho nước nhà thêm được một nhân mạng, ngõ hầu khỏi phụ tẩm lòng những nhà yêu nước, yêu non ngày ngày mong cho nước thêm mạnh, thêm đông.

Năn nỉ mãi không được như ý sở cầu, Hồng sinh ra buồn rầu, buồn rã, buồn nỉ, buồn non. Rồi ngày mồng tám vừa qua, chàng viết một bức thư kề hết sự tình, bỏ túi, đoạn khăn áo chỉnh tề ra đường xe lửa đợi có chuyến xe qua, nằm soái ra đề tự tử.

Người xưa có nói: tinh mệnh có khi coi nhẹ như lông hồng, có khi coi nặng như núi Thái-sơn, có cái chết oanh liệt, có cái chết đáng khinh, không biết tinh mệnh của anh Hồng vừa tự tử đây là lông hồng hay là núi Thái-sơn mà anh coi rẻ như cỏ rác.

Có lẽ tinh mệnh anh chàng ấy là cỏ rác thật đấy.

...Nặng như núi Thái-sơn

TƯỚC cửa hiệu Gô-đa. Xe chạy như mắc cửi, người qua lại đông như hôi. Một cái xe điện chạy mạnh lại. Bỗng thoáng thấy bóng người ngã vật ra trên đường xe điện, khiến người qua lại, ai cũng phải dừng mình, tưởng không sao tránh được tấn thảm kịch sắp xảy ra.

Kỳ sau có phụ trương
sẽ đăng

THẾ RỘI MỘT BUỒI CHIỀU

Của Nhất-Linh

Biểu các bạn mua dài hạn
Bán lẻ: ba xu một tập

QUYỀN CÔNG DÂN

(Tiếp theo trang nhất)

tự do của kẻ khác là được rồi. Quý hò ta làm đủ bỗn phận của ta: ta đóng đủ thuế, đủ siu thì không ai lấy oai quyền gì mà bắt nạt nỗi ta, không ai lấy sức lực gì mà làm mất tự do của ta. Tự do ấy là tự do đi thênh thang trên con đường cái mà ta đã đóng thuế để dắp nén, là tự do uống nước giếng khoi mát mẻ mà ta đã đóng thuế để khơi ra, là tự do bỏ phiếu bầu người ta muốn bầu, không ai dùng oai quyền mà cấm đoán nỗi, là tự do tham dự vào việc hương chính, nếu ta có đủ tư cách và nếu người láng bầu ta ra để bệnh-vực quyền lợi cho họ và cho cả ta nữa. Tự do ấy là tự do nói và viết những điều ta nghĩ, quý hò những điều ấy

không phạm tội pháp luật....

Đọc đoạn văn trên này, chắc ông phải mỉm cười, mà tôi cũng phải ngừng bút và tự cười thầm, vì tôi tưởng như tôi đương ở trên diễn đàn.

Vậy xin ngừng bút để đến thứ sau ta sẽ bàn lẩn lượt về từng điều khoản trong bản chương trình giáo dục dân quê của chúng ta.

Kính thư
Nhị-Linh

BẠC-SỸ NGUYỄN-VĂN-LUYÊN

8, Rue Citadelle. Téléphone: 304

CHỮA BỆNH BẰNG BIÊN
CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN
CHỮA BỆNH ĐÀN BÀ CON TRẺ

số 8, phố Đường-Thành — Hanoi
(Đường Cửa-dong sau phố Xe-Điếu)

THẦY LÝ TOÉT

Thầy Lý-Toét gặp người mách thuốc: Ông LÂU mà muốn được khỏi ngay phải nên biết lối tim thầy. 139 HÀNG RUỘU ở ngay Nam-Thành «Nam Định». Thuốc ông Lang Thiện nổi danh. Cố khoa chữa Lâu vua nhanh vua tái. Giá thuốc 2 lo đồng hai «1\$20». Mỗi vè sáu cắc chẳng sai chữ nào. Lạm Đại-ly thi vào mà hỏi. Được hoa-hồng lai khỏi lối thôi.

Thưa ông tôi đã biết rồi. Thuốc nhà Thịnh-Đức dưới giờ đồn vang.

MINH-THU LAI CẢO

Mandat đế: VŨ-DUY-THIỀN, 139 Rue France, Nam Định.

CÁC BẠN NÊN MUA NĂM

và cỗ đồng cho nhiều người mua năm

Tờ báo sẽ di thẳng từ người viết đến người đọc.

Lợi cho cả hai bên

Một cái tinh nhỏ đủ tó ro: mua 1 lẻ 52 số = 3 \$ 64. Mua năm 3 \$. Lợi 0 \$ 64 với 0 \$ 36 Phụ-trương vị chí lợi 1 \$ 00 nghĩa là được trừ 30% (không kể các lợi quyền khác nữa).

KHỎI MỐI LẮY TIỀN

Tên và giang-mai là hai bệnh rất nguy hiểm cho toàn chúng. Vậy ai mắc phải muôn khói tiền mất tài mang nỗi lại bẩn dango chia khoán khỏi mới phải trả tiền. Thuốc chế theo lối khoa-hoc, không dùng ban meo-thuỷ ngân nên không bốc lên rắng, không vật vã và không hại sinh-hực, do vải tiếng đồng hồ đã thấy chuyên thầy đỡ rồi, chẳng bao lâu rút nốt.

DỨC - THO - ĐƯỜNG

241, Route de Hué (24 gian), Hanoi
cô-huống riêng khám và chữa bệnh tinh rất hợp vệ-sinh, có gửi thuốc theo lối tinh-hoa-giao-ngoan, có các tinh-thứ-yết, tho-ké-bệnh, phân-nhím, vi-có-nhiều-thứ — thứ nào cũng 0 \$ 60, một ve — mỗi thứ chứa một thời kỳ khác nhau).

NHỚ ĐÊN LÓN

May người cầm máy nhanh tay bấm xe dừng dừng lại trước mày người nằm sóng sượt trên đường: một người đàn ông và một người đàn bà ẵm con.

Đưa về sở cầm, người đàn ông khai tên là Lương-văn-Xá, làm ruộng, quán làng Vân-xá, tỉnh Nam Định. Hồi năm ngoài đây, em và là Lương-văn-Nhớ bị bọn cường-hảo trong làng ức hiếp, nên phải tự tử, để lại vợ già, con côi. Bọn cường-hảo 16 người bị bắt và bị tòa Nam-án kết tội tù. Chỗ án lên tòa thượng thẩm, họ được tha bổng. Ở tòa ra, họ có đe Xá rằng phen này về làng họ sẽ mưu đốt nhà Xá và tim hết cách làm cho Xá phải nhục khổ đến bỏ làng mà đi tha phương cầu thực.

Phần thi lo sợ sự thực hành những điều đe dọa của lũ cường-hảo, phần thi biết số phận kiến muỗi, khó nỗi tỏ lòng uất phẫn, nên Xá đành liều, cùng với em dâng tự tử cho xong!

Nhưng xe điện nào có phải là nơi tòa án mà mong nó thảm cho nỗi oan ức, nó chỉ là một vật vô tình, vô tri, vô giác như lũ cường-hảo kia!

Afa, Afima, Affamé

B Áo Bạn dân (Ami du peuple) thanh phiền rằng người Nam, người Pháp cách biệt nhau quá.

Rồi báo ấy bàn rằng người Pháp, người Nam nên thân thiện với nhau để hiểu nhau hơn, quý nhau hơn, và hô hào lập một hội « Pháp Việt giao hữu » (Maison des Amitiés Franco — Annamites) viết tắt là Afa.

Ý kiến bay lắc tất nhiên có người hưởng ứng. Hết báo Annam mới, đến báo Đông-dương liên đoàn (Union Indochinoise) đăng bài tán thành việc lập hội Afa.

Nhưng lấy tiền đâu? Lúc kinh-tế này chỉ có lập được hội bạn đời ăn (affamés) là cùng (Báo Đông-dương

Đã có bán mấy cuốn sách mới

VÀNG VÀ MÀU . . . Giá : 0 \$ 45
cỦA THẾ-LŨ (TỰ LỰC VĂN-DOÀN)

ANH PHẢI SỐNG . . . Giá : 0 \$ 45
cỦA NHẤT-LINH VÀ KHÁI-HƯNG
(TỰ LỰC VĂN-DOÀN)

CẨM BÃY NGƯỜI . . . Giá : 0 \$ 45
cỦA THIỀN HƯ VŨ - TRỌNG - PHUNG
(3 QUYỀN TRÊN NÀY DO SADEP
XUẤT BẢN)

Mua sách xin gửi tiền trước về ông Nguyễn-Tường-Tam 1 Bd Carnot
Tiền cuộn gửi lối bảo lãnh: 1 cuốn 0 \$ 20, mỗi cuốn sau nữa thêm 0 \$ 06
Các bạn mua P. H. dài hạn được trừ 10% vào tiền sách

liên đoàn bảo nên mượn hội quán hội Khai-tri tiến-đức (tức là hội K. T. T. Đ.) dịch ra chữ tây là hội Afima, làm hội quán hội Afa).

Đó cũng là một ý kiến hay. Song tôi chỉ sợ hội P. V. G. H. mà dùng hội quán hội K. T. T. Đ. thì rồi số phận Afima hóa ra lại giống số phận Afima mất: tôi hay mê tín và sợ quỷ quang lắm!

Nhất nghệ tinh, nhất thân vinh Ai cũng còn nhớ rằng hồi nghênh già năm ngoái, hà-thanh cũng nhớ có bốn cô đào hát khúc nghênh-hoàng, nên lễ càng thêm long-trọng. Cái giọng ní nón thánh thót đã thấu đến tai cửu-trùng, nên, sau khi hồi-loan, thánh chỉ đã ban xuống cho mỗi cô một đồng ngân tiền hàng ba.

Người ta sinh ra ở đời, không có nghề gì xấu, chỉ lo không đúng được với nghề.

« Hồn tài » tất « hồn rụng » các cô sẽ nữa đi. Ông này bạn ra, tiện cho các cô điệu nữa, là đỡ phải tốn tiền sắm quà tết hay cái khung ảnh tròn tròn deo trước ngực.

Tâm-huê-khách.

số 39

Vợ — À! cậu lại quen cái thói « lấy thịt đè người » à?

BÀI HÁT TUỔI XUÂN

*Em ơi! hối bạn ngày tho!
Trong lúc em tung dóa hoa,
Trong lúc săn theo đôi bướm,
Em có biết lòng ta sung sướng,
Vì em săn đuổi mấy vần thơ?*

Vì còn lâu mới tới buổi thu già.

*Em nên hái dóa hoa tươi,
Cùng với ta cao tiếng hát.
Cùng với ta nhởn nhơ chơi
Trong cảnh vườn xuân gió đào qua
thơm ngát
Lo mà chỉ đến những ngày mai?*

*Em trông đợi bướm kia bay
Lặng băng qua đó qua đây,
Yêu cánh hồng bay thăm hoa biếc.
Bướm vòi tur nào đâu có biết.
Nhưng mà hồn bướm vẫn chưa say.*

Thế-Lữ.

CÚ SỐNG, CÚ ĐI!

*Cây hỏi chim: « anh bay
Hết đó lại đến đây,
Vui gi tiêu ngày tháng? »
Chim hỏi cây: « xuân qua
Lột chị hết nhẵn hoa,
Sao chị không thấy chán? »*

*Chim nói: « thời giờ đi,
Tôi mặc chẳng biết chi,
Lượn chơi xem bốn bề...! »
Cây nói: « hết mùa đông,
Tôi lại nhuộm má hồng:
Xuân, xuân tôi vẫn thế ».*

*Chim bảo: « dưới gầm trời,
Tôi chọn lấy một nơi;
Nhặt cành, lồng xây tổ.
Kiếm vợ rồi sinh con,
Giữ cho giọng nói còn:
Đời con như đời bố...? »*

*Cây bảo: « tôi nuôi hoa,
Hoa tàn, lại nở ra;
Lá xanh thay lá úa;
Đời biến đổi bao lần,
Tôi cứ cười với xuân;
Sao chẳng hiểu gì nữa! »*

Hà-tam-Thái,

TỰ - LỰC VĂN - ĐOÀN

MÃY VĂN THӨ'

cỦA THẾ-LŨ

In có hạn và thật có vẽ mỹ thuật, mỗi cuốn giá 1\$00, tiền cước gửi 0\$20. Trả tiền trước bằng ngân phiếu 1\$20 gửi về: Ông Nguyễn-Tường-Tam N. 1 Boulevard Carnot

Bao nhiêu người gửi tiền mua thì in bấy nhiêu. Ngoài ra không bán. Quyển nào cũng có chữ ký của tác giả

NHÀ MÁY RUỘM TÔ-CHÂU

100, Phố Bờ-Sông, Hanoi (gần cột Đồng-Hồ)

C ruộm đủ các thứ hàng Tây, hấp quần áo tây, chải tuyêt và dồi
U mẫu các hàng nhung, ruộm các hàng súc, súc hàng giài..
Y Rộng bao nhiêu đã có máy làm, đẹp như hàng ngoại quốc.

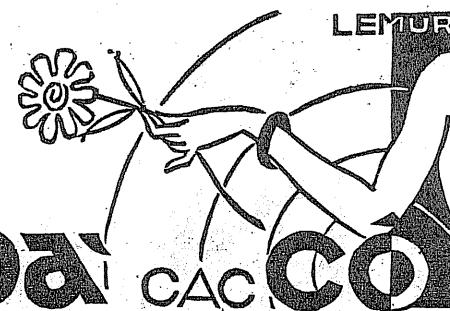
MỘT TIN MỪNG CHO NỮ HỌC-SINH HÀ-THÀNH

Đến mồng 10 tháng giêng ta, tại trường Hoài-Đức sau nhà in Trung-Bắc sẽ mở:

- Đủ ban sơ-đảng tiểu học.
- Lớp luyện học-trò thi sơ-đảng về kỳ thi tháng Juin 1934.
- Lớp luyện tập Pháp-văn và toán-pháp.

VÉDEP

RIÊNG TẶNG CÁC bà! CÁC CÓ

Y phục của phu-nữ

LÀN này tôi hãy tạm cho một kiều áo mới ra mắt các bạn. Mới thoát trong chắc có người cho là lạ. Song của đáng tội, nó cũng hơi lả thê. Nó là vì nó mới, nó gọn gàng — nếu tôi không giám bảo là đẹp — nói tóm lại là vì nó khác với kiều mẫu hiện thời của các bạn. Cái đó đã cố nhiên, nếu đề tâm suy xét, hẳn ai cũng công nhận như vậy. Sứa sang mà lại không mới, không khác kiều mẫu cũ thì chẳng ai còn dám sứa sang cho «to truyện».

Vậy kiều áo này tuy có đôi vẻ khác thường, xin các bạn cứ yên lòng. Không những nó có một tính cách riêng, nó lại còn tỏ cho người ngoài biết rằng: nước ta đã đến thời kỳ biết cái cách và riêng cũng có bộ quốc phục hợp thời. Ngoài ra nó lại còn đúng với phép vệ sinh, thâu gồm các vẻ mỹ thuật và thêm giúp giáng diệu của «phái đẹp».

Sở dĩ tôi cho hoa chật ở chỗ bụng là vì tôi muốn phân biệt rõ ràng phần ngực với phần bụng. Trái hẳn với ý tưởng của một vài nhà đạo-đức Việt-Nam, người thái tây đều cho bộ ngực cần nhất cho nhan sắc phụ-nữ. Một người con gái đẹp mà «không có ngực», nghĩa là ngực lép kẹp như chiếc đồng hồ Oméga — thì không thể nào gọi là một người đẹp hoàn toàn được.... Có người khi trông thấy một thiếu phụ có bộ ngực nở nang thường ra chiêu mai-miá, vì họ cho thế là chướng, là lảng lơ. Đối với người đó, nếu ta đem ý tưởng âu-tây, tinh thần mỹ thuật ra giảng, chắc họ không khi nào chịu hiểu. Họ có biết đâu rằng chính người mình cũng hay dùng câu: thắt đáy lưng ong để tả một người con gái đẹp. (Một số báo sau, tôi sẽ có bài nói về cách luyện bộ ngực cho được nở nang).

Tù bụng trở xuống, ta nên thu hẹp lại cho mắt về lèo-sòe. Nhưng có một điều tôi muốn các bạn để ý theo hơn hết là nên bỏ hẳn chiếc vạt con và cho chung thêm các vạt chính. Ngoài hai việc lau tay và hỉ mũi, ta để vạt con không những nó không ích gì thêm nữa, mà nó lại còn bất tiện vì về mùa rét, ta mặc hai, ba áo kép một lúc thì những vạt con ấy trồi chát lên nhau sẽ làm cho ta khó chịu và người trông sẽ thành một bên phòng cộn, còn một bên lép kẹp. Còn các vạt chính, tôi khuyên nên cho dài chút nữa, không phải để đối chọi với những chiếc pardessus de

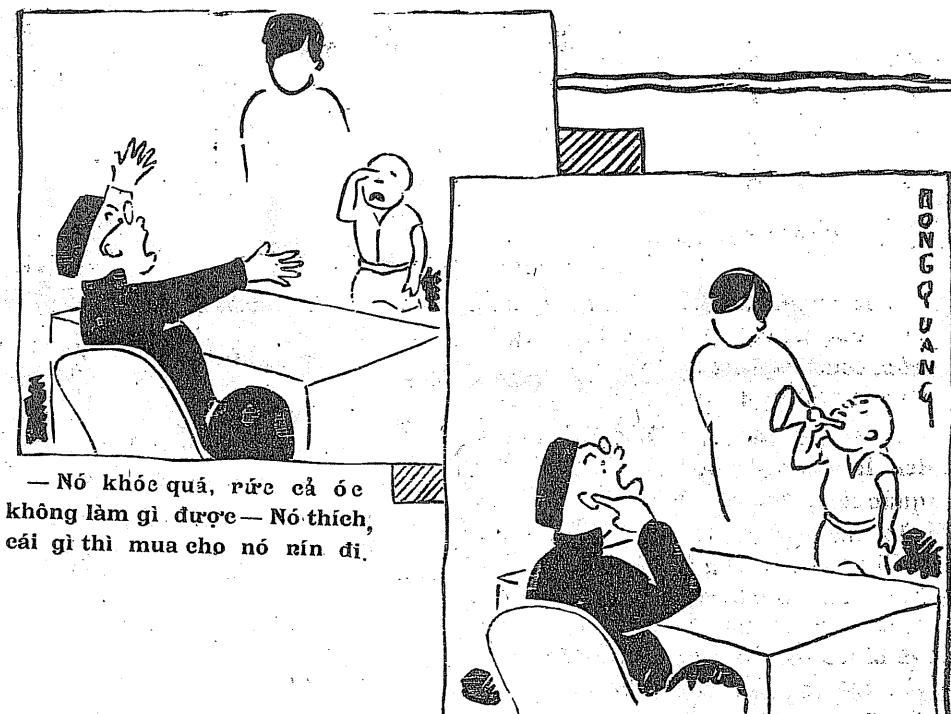
ville của phần nhiều công tử ưa trang đầu mà chỉ vì tôi nghiệm rằng: phụ nữ các nước cũng cho là áo có hoa chung — nhưng đừng lung tung — thì mới tôn được vẻ đẹp.

Ta cứ để ý xem áo của phụ-nữ các nước văn minh như Pháp, Đức, Nhật cho đến những dân tộc mà ta cho là ít tiến hóa, sống trong những núi thẳm, rừng xanh (các cô Mường Hòabinh, Thái ở Phong-thổ) ta sẽ thấy rõ. Dù họ không đồng ý nhau hẳn ở những thứ hàng, kiều may, họ cũng giống nhau được ở chỗ cho vật chung là đẹp.

CÁT-TƯỜNG

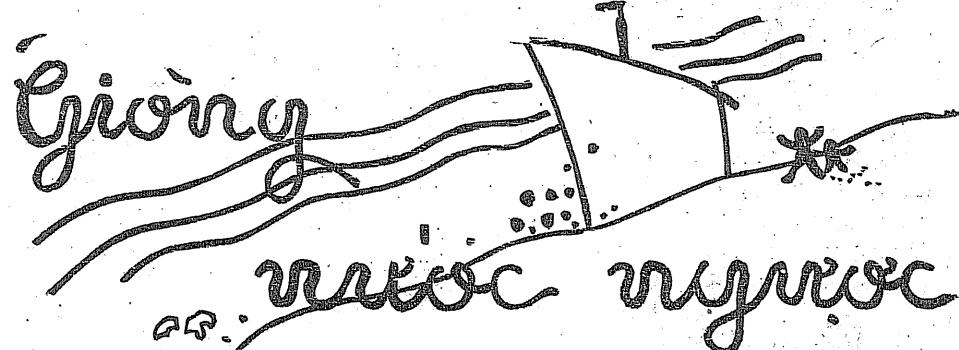

Lemur
1934

— Nó khoe quá, rứa cả óc
không làm gì được — Nó thích,
cái gì thì mua cho nó nín đi.

— Bây giờ hắn ông được yên — Tôi
đã mua cho nó cái nó thích đấy

ĐỀ ÁNH LOA SỐ 5

«NGÔN NGANG TRĂM MỐI»

Á kia con cái nhà ai,
Đem phơi nhan-sắc cho người chơi
chung.
Liếc ai đói mắt náo nùng?
Trêu ai cái cặp môi hồng nhón nhó?

Mặt hoa da phấn vẻ trai lơ,
Mơ mộng chi chi, khéo thẩn thờ!
Hay động tình xuân nên bứt rứt,
Ngôn ngang trăm mối rối lòng ta.

Mơ màng những truyện phết phơ,
Cùng ai trên nguyệt-dưới hoa sê tình.
Mơ màng những yến cùng oanh,
Trái tim chưa biết nên dành cho ai...?

Hay e sấp hết cái xuân rồi
Mà vẫn có phỏng phật lè loi
Nên mượn mõm Loa làm quảng-cáo
Kéo rối tình ể lại duyên ôi!

Tú Mỡ

PHONG RÀO MỚI

ĐÀN «GÀ MÁI» CỦA BẢO LOA

Bảo Loa có một đàn gà,
Thực là tốt mā, thực là dài đuôi.
Khen ai đã khéo chăn nuôi,
Đè Loa đem hiến cho đời chơi chung.
Sướng thay cho bợn cún-long,
Từ nay hắn được thỏa lòng chọn hoa.

Tú Mỡ

PHONG RAO

LẤY CHỒNG GIÀ

Xuân xanh em mới mười lăm,
Tham giàu lấy lão tám nhám làm chồng.
Yêu nhau bởi chút hơi đồng,
Không tiền nào dễ to-hồng nào se.
Mặc đời mai-miá cười chê,
Đè cho ông lão vồ về hốm mai;
Ít lâu lão móm chầu giời,
Bấy giờ em sê kiêm người trai tân;
Cùng nhau nối lại tình xuân,
Trăm năm vẹn kiếp ái-án nồng nàn.

Trần-trung-Phương

Cậu con trai trẻ thế mà mang
lấy cái nghiệp hút vào mình, tôi
rất lấy làm hổ thẹn với chị em.

Đây thứ THUỐC CAI này chỉ
một chai giá 2\$50 trong 10 ngày
là cậu có thể bỏ được, cậu
còn chờ gì mà không uống đi?

MUA TẠI:
PHÚ - ĐỨC - DƯỢC - PHÒNG
209, phố Khách - Nam-dinh

AI CẦN KIÊM ĐẠI-LÝ TRONG NAM

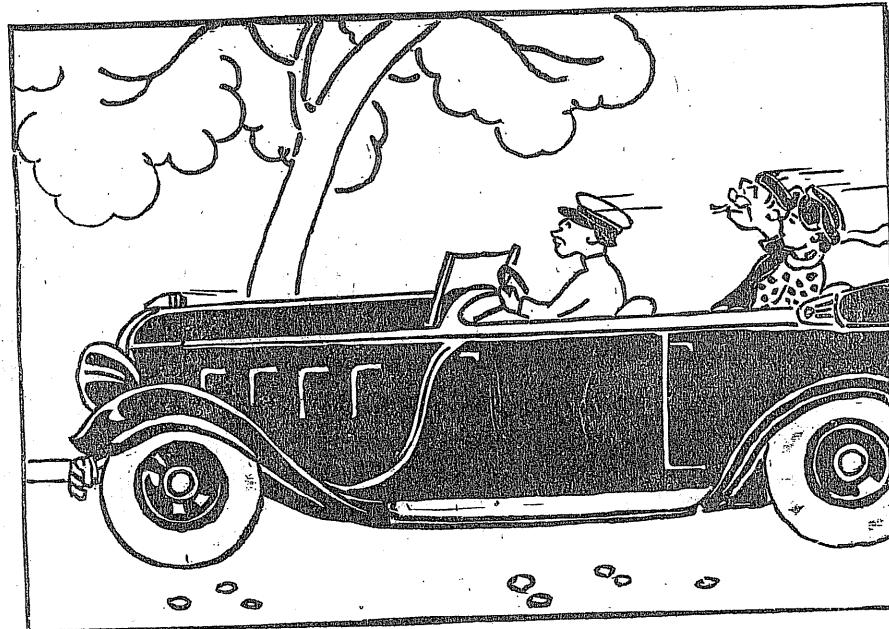
HIỆU THANH-THANH MỚI MỞ Ở VÀO 3 CĂN PHỐ LẦN GÓC HAI CON ĐƯỜNG
LỚN SAIGON, N° 38 RUE PELLERIN VÀ N° 118-120 BOULEVARD DE LA SOMME

BÁN VÀ LÀM ĐẠI-LÝ

- a/ Đầu các thứ văn phòng và học liệu. Báo chí và sách vở bằng Pháp-văn Quốc-văn có giá trị.
- b/ Đầu các thứ giao, nhung, kỳ, que, cao, đon, hoàn tán, và các thứ thuốc, thứ dầu có danh tiếng.
- c/ Các thứ hàng to-lụa do người mình chế tạo và hết thảy các món hàng nội hóa khác. Thứ diêm, dược phông và các nhà công nghệ trong nước, nếu muốn cho hàng các ngài tiêu thụ trong Nam, thi xin viết thư cho:
- M. HỒ-HỮU-NHÀ, chủ nhân hiệu THANH-THANH SAIGON. NÊN CHÚ Ý ĐẶC BIỆT LÀ hiệu THANH-THANH không những xài số tiền lớn về Quảng-cáo trong các báo chí ba kỳ mà lại đặc phái 3 người Commis-voyageur đi khắp lục tỉnh cõi động những thứ hàng mà hiệu ấy lãnh làm đại-lý.

NGƯỜI

TỰ CAO ĐẾN THẬP VÀ VIỆC

Tranh I

Ông Trần-bá-Vinh với BẠn-Trẻ.

ÔNG Trần-bá-Vinh là một ông nghị-viên hụt Nghệ-Tĩnh, lại là chủ bút kiêm chủ nhiệm tờ báo Sao-Mai (hay Sao-Hôm).

Chữ «chủ bút» ông đe to tướng trên tờ Sao-Mai (Sao-Hôm) ai trông cũng rõ, vậy mà báo BẠn-Trẻ kỳ vừa rồi đăng một bài, có đoạn nói rằng ông thuê người làm chủ bút.

Vậy ra ông nghị Vinh làm chủ bút bằng tướng tượng. Nếu thế, ông nên đổi tên tờ Sao-Mai (Sao-Hôm) ra tờ «Cung-Trăng» thì đúng hơn: sao Mai làm gì có cuội!

Ông Vinh không những làm nghị-viên, làm chủ nhiệm kiêm chủ bút trưởng-tượng báo Sao-Mai, lại còn là người nấu rượu Nam-dồng-Ích nữa. Ông nghị chư đáo thật: viết báo để quảng cáo rượu với dân, dân uống say rồi ông ra diễn thuyết, xin họ bầu cử cho, đe ra làm nghị-viên bênh vực... cho rượu.

Ông thực là một lòng vì nước vì dân, vì rằng dân có say mới bầu cho ông, mà bầu cho ông tức có ích cho ông, mà có ích cho ông là có ích cho dân, cho nước. Lý luận lắm!

... Muốn thành chính quả.

CỬA Giác-hoàng ở miền Bà-diêm (Nam-kỳ) là một cảnh chùa thanh u, xung quanh cây cối bao phủ: ai trông thấy cũng tưởng là một cảnh nên thơ, êm-dềm tĩnh mịch, không bao giờ xảy ra sự gì.

Trụ trì chùa ấy là ông Hòa-thượng Hòa. Ông quy y từ thủa lên sáu, ngày

Lúc người ta biết, người ta còn trông thấy ông ngồi chắp tay xếp bằng như đức Phật lúc nhập thiền.

Thực là lòng tín ngưỡng của ông đã đến cực điểm, nên ông mới có gan tự thiêu như vậy.

Ngoảnh về Bắc-hà, nào ai có cái gan ấy? Họ chẳng chỉ cho sự cụ chùa bà Đá cũng là hòa-thượng như ông Hòa, mà lại cũng trẻ gần như ông Hòa!

Nhưng... nhưng ông còn phải ở lại thế gian để cảnh tỉnh những thiện nam, tín nữ đương mê muội ở bến mê, bể khồ, chứ nếu ông tự thiêu đi, thì còn lấy ai dậy dỗ cho các bà «yêu cảnh, yêu chùa» biết đường về tây phương!

Vậy, nếu hòa-thượng Hòa là phật trong Nam, thì có lẽ, ừ, có lẽ hòa-thượng Tăng Cang là Bồ-tát ngoài Bắc đấy!

Mặt vi-trùng.

ÔNG đốc-tò Lewis Mann ở nước Anh bỏ quên trên ô-tô một cái phong-bì đựng một cái ống nuôi vi-trùng một bệnh truyền nhiễm.

Mấy hôm sau, có người bắt được cái phong-bì, liền đem lại sở cầm. Sở cầm đã giao trả lại ông Lewis Mann. Nhưng còn ống vi-trùng thì vẫn chưa thấy.

Sở cầm đã đánh vô-tuyến-diện cho mọi người biết rằng ai bắt được ống vi-trùng ấy, nên đem trả ngay ông Lewis Mann, nếu không vi-trùng ấy bay ra, sẽ có bệnh truyền nhiễm.

Đọc tin này, lại nhớ đến truyện Thủy-hử.

Linh hồn một trăm linh tám anh hùng cùng bị giam trong một hầm chùa, một người mở nắp ra, họ bay đi

mọi nơi đâu thai: chắc cũng là vi-trùng đấy chứ gì!

Ngày nay, ở thế-giới, vi-trùng như vậy cũng không phải là ít, nhưng hình như ở nước Tàu nhiều nhất: Tưởng-giới-Thạch, Uông-tinh-Vệ, Thái-dinh-Khai,... có nhẽ làm người ta chết nhiều hơn là vi-trùng.

Còn nước ta, nước ta không có vi-trùng, chỉ có mọt... mọt dân!

Muốn lấy chồng.

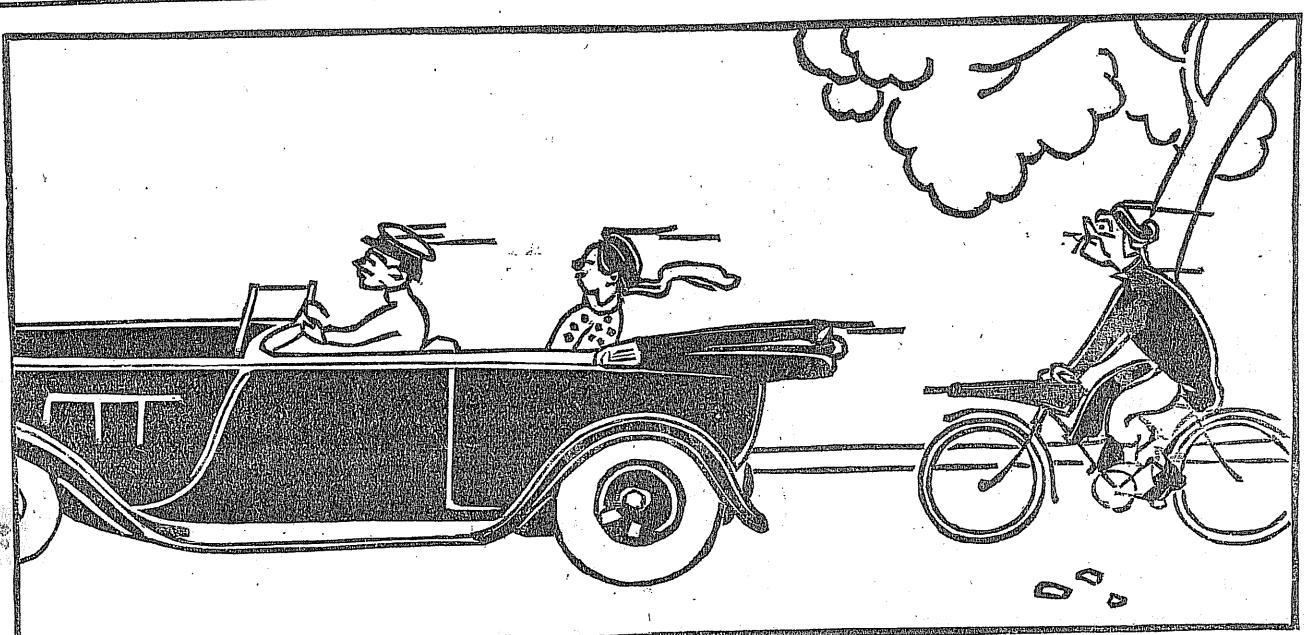
MỘT viên cảnh sát trưởng nước Áo bên Âu-châu có tiếp được một bức thư của một người đàn bà Áo ở Ba-tu gửi về nhờ tìm hộ một người chồng.

Trong thư, người đàn bà ấy nói rõ ràng: năm nay xuân xanh trắc độ từ tuần, xong dung nhan vẫn đẹp đẽ như mới... ba mươi, cao năm thước anh, nặng 120 cân, đã từng có chồng... nhưng từ năm ngoái, năm xưa, chứ năm nay chồng bỏ thì cũng như chưa có chồng vậy. Theo lời trong thư, bà ta tính tình hòa nhã, vui vẻ, đáng để cho người ta yêu. Còn người chồng bà ta định lấy thì thế nào cũng được, miễn là có số tiền 3.200 đồng làm lễ cưới mà thôi, vì số tiền đó cần cho bà ta để cấp dưỡng cha mẹ già hiện đang sống ở nước Nga.

Tin ấy truyền dâ lâu, mà chưa thấy ai là người mắt xanh. Thật là tiếc, đáng tiếc cho tuổi hoa của người hồng nhan... phản mong manh... nặng 120 cân tay tri giá 3.200 đồng.

Nào bên ta, ai là người thương hương tiếc ngọc? Ngoảnh đi, ngoảnh lại họa chặng có ông Lê-công-Đắc.

Tứ-Lý

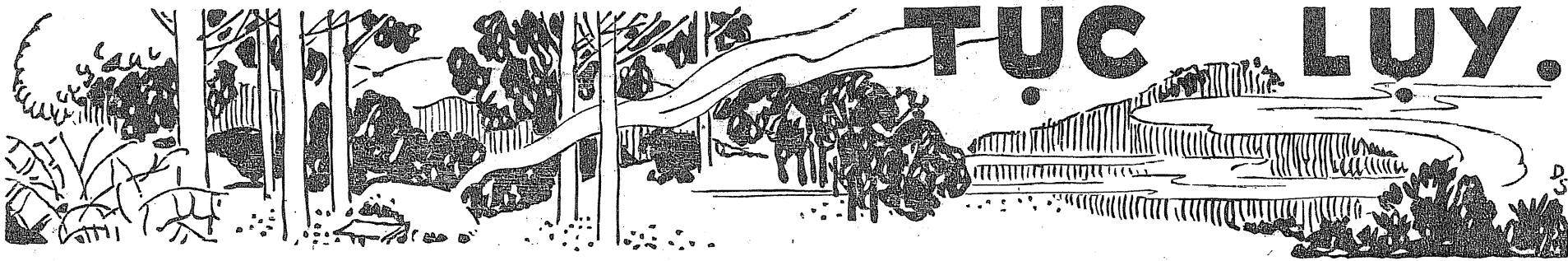
Tranh II

CHƠI XUÂN

Chơi xuân, nếu vướng phải gai, Xin mời lại số mươi hai Sinh-Tử...

Số 12 Sinh-Tử, nếu không nói chắc ai cũng biết: đó là hiệu LÊ-HUY-PHÁCH, một hiệu thuốc lớn và có tiếng nhất xưa nay. Hiệu ấy có buồng riêng để thí-nghiệm bệnh Lậu, Giang-mai, Hạ-cam và nhận chữa những bệnh ấy, không khỏi không lấy tiền. Hiệu ấy sẵn lòng chỉ-dẫn những căn-nguyên và cách chữa các bệnh cho những người không biết và có ít tiền... Các thứ thuốc của hiệu ấy, đều đã phản-chất (analyser), và nhiều người công nhận là không đâu có những thuốc hay như thế. Mỗi buổi sáng, chủ-nhân hiệu ấy, sẵn lòng xem mạch giúp cho những ai có «bệnh nghi-ngờ» muốn hỏi, và trước khi muốn chữa. Ở tỉnh xa, muốn hỏi điều gì, cứ biên thư về: LÊ-HUY-PHÁCH 12 Sinh-Tử Hanoi, là hiệu ấy trả lời ngay nhưng phải định lem năm xu, và nếu muốn dùng thuốc thì hiệu ấy sẽ gửi cách linh-hoa giao ngan (contre remboursement).

CẨM BẠCH

TIẾU CA KỊCH BA HỒI

(tiếp theo)

HỒI THÚ BA

Vẫn cảnh trước — năm năm sau.

Tình nhân-loại

LÓP 1

Nhã-tiên dương cho con bú. Một đứa con gái bốn tuổi, ôm nằm trên ở rom và đắp một tấm da hổ.

NHÃ-TIỀN.

—Đó! kết quả của một đời chung sống với loài người! Năm ngoái, một thằng con trai chết. Năm nay một đứa con gái ôm, và một thằng con trai mới đẻ... Duyên kiếp năm năm! Tính cách tiên chẳng còn, mà phép mầu nhiệm của tiên cũng mất... Năm năm với cái đời vật-chất, thi còn chỉ là tinh-anh, còn chỉ là huân-túy!... Kia, con ta ôm mà ta cũng không còn phép thần bí ngày xưa để chữa cho nó khỏi... Đến ngay thân ta, hơn nghìn năm sung sướng trẻ trung ở tiên-giới, mà mới sống có một quãng ngắn ngủi năm năm với loài người, ta đã thấy ta già đi nhiều, xấu đi nhiều. Cũng bệnh tật, khổ sở, ham muôn như bọn họ... Rồi ta cũng chết... Thế là hết đời một nàng tiên bất tử.

Năm năm nay sống với loài người, chịu muôn nỗi gian truân thống thiết. Đời khổ hải bao giờ cho hết, Đề ta đây nhẹ bước về trời?

TIẾNG VANG

Đừng dài lời than thở
Hãy nhẫn耐 mà chống chọi với
đời
Và yên lặng mà chịu đau, chịu khổ,
Vì yên lặng là sức mạnh loài người.

NHÃ TIỀN

Ngươi là ai? Ngươi là ai?
Năm năm giòng, ngày ngày ngươi
khuyên giải,
Ngươi dạy ta khuất phục và nhẫn
nại.

TIẾNG VANG

Ta chỉ là tiếng vang
Của tâm hồn tro tro.
Với kẻ tàn ác, ta là sự dịu dàng,
Với kẻ đau phiền, ta là lời an ủi.

NHÃ TIỀN

Vậy ngươi hãy bảo cho ta hay:
Trong trần thế còn có chi là thú?
Ta chỉ nếm toàn những vị đắng cay,
Ta chỉ gặp toàn những điều đau
khổ.

Mới năm năm lăn lộn với loài người
Mà ta tưởng dài bằng bao thế-kỷ,
Dài hơn đời ta sống ở trên trời
Là một đời toàn thiện và toàn mỹ.

Nhà Khiêu-Vũ to và lịch-sự nhất ở Hà-thành là:

HANOI BAR DANCING

100, Rue des Voiles, Hanoi

Buồng Khiêu-Vũ rộng 150m². Bài trí theo lối tân-thời.

Các tối thường từ 20 giờ đến 24 giờ.

Tối thứ bảy từ 20 giờ đến 1 giờ.

Chủ nhật và ngày lễ ban ngày từ 15 giờ đến 18 giờ.

VÀO CỬA KHÔNG MẮT TIỀN

Rượu và nước, giá bán phải chăng cho tiện ai cũng đến vui chơi được. Bắt đầu từ mồng một Tết (14 Février 1934) sẽ có một cái buồng riêng rất lịch sự để ai muốn đặt tiệc hoặc mang người nhà lại Khiêu-vũ.

Ở các tỉnh sa muối giữ buồng đặt tiệc xin viết thư cho biết trước.

Ngươi bảo ta: hạnh-phúc của ái-

tình,

Ta chỉ thấy sự phỏng dật dục thế.

Ngươi dạy ta: nhẫn-nại và hy-sinh,

Ta chỉ thấy: sự hy-sinh vô nghĩa.

Đây! ngươi coi kết quả của ái-ân :
Một con chêt và một con đau ốm.
Cho được hết cái đời khổ thống,
Ta chỉ mong mau lành cõi trần.

TIẾNG VANG

Đừng dài lời than thở,
Hãy nhẫn耐 mà chống chọi với
đời
Và lành đậm mà chịu đau, chịu
khổ.
Vì đại thay, sự đau khổ của loài
người!

(Có tiếng đứa con ôm khóc. Nhã-tiên ấm con bé lại ở rom, vỗ về):

NHÃ TIỀN.—(Nói) Con cõi ngủ đi. Con
khóc lóc thêm đau lòng mẹ.

Đứa con ôm lại nằm yên. Cả đứa con
bé trong lòng cũng đã ngủ. Nhã-tiên
đặt nó xuống ở rom. Bồng nàng đậm
đầm nhìn tới một chỗ vách nứa mục
nát.

NHÃ TIỀN (nói). Quái! có vật gì trăng
trắng. (Nàng bẽ róng chỗ nứa mục ra,
rồi mừng rú lên). Trời ơi! đôi cánh
của ta (vội vàng kéo đôi cánh giấu ở
giữa hai bùi phèn ra, phủ bụi, ra trước
cửa nhà đặt xa). Ông đãi!

NHÃ TIỀN (vừa nhảy múa vừa hát)

Cánh của ta! đôi cánh của ta!
Bấy lâu ta sống đời giam hãm
Như con hùm sa trong bầy cạm,
Và trong lồng, con chim sơn-ca,
Cánh của ta! đôi cánh của ta!

(Nghe tiếng tiên hát, con chim vàng
anh, con chim họa mi và đàn chim sẻ
bay đến).

LÓP II

NHÃ TIỀN — VÀNG ANH —

HỌA MI — ĐÀN CHIM SẺ

HỌA MI

Cánh của ta! đôi cánh của ta!

VÀNG ANH

Cánh của ta! đôi cánh của ta!

TUC LUY.

Của KHÁI-HUNG

Này ta hiến tiên ca một bài :

(vừa múa vừa ca)

Trời có những áng mây vàng chói

lợi

Nhẹ nhàng vờn trên đỉnh núi Bồng

lai.

Trong sương trắng, núi Bồng-lai

núi nồi,

Và sắc mây in bật lên mầu trời.

TIẾNG VANG

Nhưng người có tấm lòng thương

nhân loại,

Tấm lòng vàng đẹp hơn áng mây

trời.

HỌA MI, VÀNG ANH, ĐÀN CHIM SẺ

(nhớ nhác bảo nhau):

Đâu đây có tiếng người.

(đàn chim sợ hãi bay đi nơi khác)

LÓP III

NHÃ TIỀN — TIẾNG VANG

NHÃ TIỀN (vừa múa vừa ca)

Trời có muôn hoa, khoe mầu tươi,

Và dưa hương thơm ngát

Trong khắp động Thiên-thai,

Nhịp nhàng bao tiên nga múa hát.

TIẾNG VANG

Hoa tuy thơm, nhưng còn kém

lòng người:

Tấm lòng thương nhân loại.

NHÃ TIỀN

Trời có những ngôi sao sáng rọi,

Đó là đèn trong hội Hoa-dặng...

TIẾNG VANG

Nhưng loài người có tấm lòng vàng:

Tấm lòng thương nhân loại.

NHÃ TIỀN (dừng múa).

Này, bạn ta, hỡi tiếng vang!

Ngươi khuyên ta hy sinh và nhẫn

nại

Vì thấy ta bị loài người tàn hại

Trong năm năm ta ở chốn nhân

gian.

Hôm nay, ta sắp sửa

Rời nhân gian trở lại chốn thiên

dàng,

Có sao người còn giữ,

Vì loài người khen ngợi tấm lòng

vàng?

TIẾNG VANG (nói). — Ban nãy Nhã-

Tiên đã ca tụng những cảnh đẹp ở

tiên-giới. Bây giờ xin lắng tai nghe

ta ca tụng những cảnh đẹp ở nhân

gian:

Bên đường hẻm, túp lều tranh nhè

hở,

Mái xác xo, mà vách đất đồ xiêu,

Luồng gió lạnh thổi lọt qua phên

liếp.

Trong gian nhà, một cảnh tượng

tiêu diệu:

NHÃ TIỀN

Thôi các ngươi! đừng lưu luyến ai

hoài,

Đề ta trở về trời.

ĐÀN CHIM SẺ

Nhã tiên trở về trời!

Vậy những ngày mưa sa gió thổi,

Không đi kiếm được mồi.

Bọn ta dành chết đói,

Ôi! bọn ta dành chết đói.

NHÃ TIỀN

Thôi các ngươi! đừng lưu luyến ai

hoài!

Đề ta trở về trời.

Trước khi từ biệt lánh cõi đời,

CHUYÊN-MÔN CHỮA MẮT

PHÒNG KHÁM BỆNH VÀ CHỮA MẮT

48, phố Phù-Doãn (Richaud) — Tel.: 586

Sáng từ 9 giờ đến 12 giờ

Chiều từ 3 giờ đến 6 giờ

BỆNH-VIỆN VÀ HỘ-SINH-VIỆN

40-42, phố hàng Bây (Duvillier) — Tel.: 585

BỆNH-VIỆN. — Có Bác-sỹ ĐẶNG-VŨ-LẠC

và Y-sỹ LÊ-TOÀN ở luôn bệnh-viện

trông nom cẩn-thận

HỘ-SINH-VIỆN. — Bác-sỹ ĐẶNG-VŨ-

LẠC chuyên nghề đỡ đẻ và các bệnh

đàn bà con trẻ, trông nom cho

người sản phụ trong khi ở nhà hộ

sinh và trẻ sơ-sinh trong một tháng

LẠI MỚI MỎ

NHÀ HỘ-SINH PHỤ

93, hàng Đồng (Cuivre prolongée)

Téléphone: 653

Bà lão ốm nằm co ro tro troi.
Đêm thì khuya mà bà ta thì đòi;
Bỗng mơ thấy trong giấc mộng
bằng hoàng
Một nàng tiên săn sóc đứng bên
giường.

NHÃ TIỀN

Ta đây thường giúp đỡ
Những người ốm, người già.
Nhưng người đứng hát nữa,
Làm đau sot lòng ta.

TIẾNG VANG (ca)

Buổi chiều đông. Trên con đường
lầy lội
Đi lang thang một thằng bé mồ
côi.
Gió thổi mạnh, mà trời thì sắp tối,
Thằng bé con đứng lại ngước
nhìn trời...
Bỗng nó thấy lộn trong mây sắc
sám
Phót mầu lam, làn khói bay nhẹ
nhàng.
Nó tưởng tới một lò than lửa ấm,
Với trong nhà một tấm lòng vàng.

NHÃ TIỀN

Ta đây thường giúp đỡ
Những đứa trẻ mồ côi.
Nhưng người đứng hát nữa,
Đề ta trả về trời.

(Või cánh định bay rồi lại đứng lại
lắng tai nghe).

TIẾNG VANG (ca)

Nằm trong ô, một đôi chim bạc-má
Mình đỏ hoe, cánh yếu chửa mọc
lông.
Kêu chiếp chiếp, chúng nó mong
cha mẹ,
Và cất đầu ngó ngác bốn bề trống.
Cua chúng nó đã bị diều-hâu bắt
Sáng hôm nay, trong lúc đi tìm mồi.
Còn mẹ chúng thời chỉ ham ca hát,
Ham tự do, đang bay liêng tung
trời.

NHÃ TIỀN.

Đừng hát nữa, tiếng lòng oi! đừng
hát nữa!
Người không thấy giọng chau ta
lã chã?

(Cô tiếng trẻ con khóc trong nhà,
Nhã tiên vào ru con nín và ngủ. Rồi
lại ra cửa, đứng ngâm nghĩ một lát.
Bỗng ràng tháo đói cánh vét xuống
đất).

NHÃ TIỀN.

Tiếng lòng oi! hối tiếng lòng oi!
Bấy lâu nay ta luống nhũng bi-ai,
Sống trong cảnh trần gian lam lũ,
Mà thương nhớ quãng đời vui thú
Tưng bừng trên chốn bồng lai.
Ta đã tưởng khi tìm thấy cánh,
Sẽ rút bỏ trần gian, ta về nơi thanh
tịnh.

Nhưng vì người, hối tiếng lòng oi!
Mà ta lưu luyến cảnh đời,
Mà ta thấy tiên cung là hiu quạnh.
Vì người, ta thấy vui trong cảnh
khô,
Vì người ta chán cảnh thiên đường.
Nghĩa đời ta, trước kia là Vui Thú,
Mà từ nay là sự Yêu Thương.

Ta là một nàng thơ nơi tiên giới,
Xuống trần gian chung sống với
loài người,
Mà thương mến, mà khuyên can,
mà an-ủi;
Hết thảy những người đời.

TIẾNG VANG.

Kia vạn vật đương hồn hở vui tươi,
Vì Nhã tiên ở lại không về trời.

NHÃ TIỀN.

(cất đói cánh vào chỗ cũ.)
Ta là một nàng thơ nơi tiên giới,
Này cây đàn từ nay ta ca vui
Tình bác-ái, tình thương nhân-
loại.
Và tấm lòng tha thiết yêu đời.

TIẾNG VANG.

Kia vạn vật đương hồn hở vui
tươi,
Vì Nhã tiên ở lại không về trời,

Hạ màn
Khái-Hưng.

Lý Toét — Quái! dàn gì lạ gãy mái nó cũng không ra tiếng!

PHẠM - TÁ

Tốt-nghiệp trường hóa-học
chuyên-môn về nghề ruộng
tại Paris

23, Phố Bờ-Hồ
HANOI

Nhà Baron cũ
Nam-dịnh

NÊN DÙNG PHÁO VIỆT - NAM

Hiệu Tường - Ký, Hạnh - Phúc, Khánh - Thọ

BÁN TẠI HIỆU TUỐNG - KÝ

78-80, PHỐ HÀNG ĐƯỜNG VÀ 44, PHỐ HÀNG BỒ, HANOI

Xưởng chế-tạo: làng Phú - xá, Hà - đông
có đặt đại-lý khắp tam kỳ

VUI CỦ' Ô' I

Của T. T. Bạch Haiduong

Chồng hay... con ?

Bác xã Toe hãy còn xuân lăm, trắng
kiện như con trai mới mười tám, đói
mười, nhưng đáng thương cho bác lại
vợ phải có vợ già như bà cụ. Tuy thế
mặc dầu, hai vợ chồng bác vẫn yêu
quí nhau lắm.

Một hôm vợ ngồi tệm trầu ở giường
trên, chồng ngồi đối diện ở cái phản
bên cạnh đương nói truyện vui vẻ,
chợt có một anh ngó ngắn lay dặt cái
mâm xuống giường mồm chào:

« — Lay cụ a! chào bác a! bên ống
ný con báo... »

Mặt đỏ tía tai, bác xã với ngắt lời:
— « Anh ngó lầm, anh có biết tôi là...
gi ở cái nhà này không? »

Anh nhà quê cuồngquit:
— « Bầm bác, à bầm ông là... con cù
đây a. »

Của N. H. Bắc-ninh

I. — Đồi bạc

Lý Toét — Này cô nhà hàng! đồi hộ
cái giấy năm đồng!

Cô bán hàng, coi đì coi lại tờ giấy
bạc rồi nói:

— Cái giấy bạc này giả cụ a.

Lý Toét ngạc nhiên:

— Giả cả ư?

— Chẳng giả cả thì giả nửa hay sao?

Lý Toét tức mình, gân cỗ cãi:

— Lại có thứ lạ thế nữa! Nếu giả
một, hai đồng thi còn có lý, chứ có lẽ
nào lại giả cả năm đồng bạc!

II.—Lẽ thường

Anh coi ngục lấy làm lạ vì anh chẳng
bao giờ thấy ai đến thăm tên tù số 3725
cá. Một hôm, anh hỏi tên ấy:

— Nay, sao anh... ở trong này đã
hơn bốn năm nay mà chẳng thấy bạn
túu anh đến thăm gi cả là vì tại lam
sao?

— Lâm sao à? Vì bạn hữu tôi ở cả
trong nhà pha này rồi, thi còn thăm
nom làm gì nữa.

III.—Mừng hụt

Công tử lại gặn, sum soe :

— Thưa cô nương, sắc đẹp của cô
nương chói lợi trong óc tôi, trong tim
tôi như mặt trời mùa....

— Vâng, thưa ông, tôi cũng rất
mong được như mặt trời để được
cách ông hàng mấy ngàn triệu dặm
cho khỏi bị quấy nhiễu lôi thôi.

IV.—Lý Toét ứng đồi

Ô-tô hàng qua làng. Lý Toét có việc
lên tỉnh, tay ô, tay giầy, lêch thêch
chạy ra.

Chèo lên xe, lý Toét còn nói:

— Ấy, còn một thằng bé con nữa, bác
tài đợi cho một lát.

Muốn vét khách, bác tài hâm máy đợi!
Nám phút, mười phút...

Hành-khách ai nấy đã nóng ruột dã
nhồn nhao.

Một bà, cái bụng khệ-nệ như sắp đến
ngày ỏ cữ trống lý Toét mà gắt:

— Cố ai lại phải đợi thẳng nhãi ranh
đến hơn một tiếng đồng hồ như thế này
không?

Lý Toét diêm nhiên nhìn vào cái
bung to phèn mà trả lời:

— Ấy thế mà còn có đứa phải đợi
tám, chín tháng giờ mà có một thẳng
nhãi con nó vẫn chưa ra cho kia đấy!

V.—Không được a.

Anh Tư đến trường chậm mất năm
phút. Thầy gắt, hỏi:

— Làm sao mà anh lại đến nhễ giờ
như thế?

Tư vừa sụt-sịt, vừa trả lời:

— Thưa thầy, vì cha con ở nhà giữ
con lại a!

— Thầy anh có việc gì thì bảo người
khác không được hay sao mà lại phải
giữ anh?

— Nhưng, thưa thầy, người khác
không được!

Thầy gắt:

— Việc gì mà chỉ có anh làm được
thôi ư?

Trò Tư mếu máo:

— Thưa thầy, vì cha con giữ con để
đánh con a!

VI.—Nhớ mồm.

Một bà huyện còn trẻ, tản thời, thích
thể-thao, đang ngâm một con ngựa.

Hai tên lính lệ đứng hầu gần đấy!

Một tên muốn hỏi:

— Con ngựa này hay lắm! quan lớn
con đây đã cưỡi trên con ngựa này....

— Và cả bà lớn nữa a... Tên lính kia
hót theo, vì anh ta nhớ rằng, hôm qua
bà lớn cũng có tập con ngựa này.

Bà huyện đỏ mặt...

Thê - lê cuộc thi vui cười
và thi tranh khôi - hài

Mỗi bài không được quá 30 giòng.

Tranh vẽ chiều ngang 12 phân tây, chiều
cao độ 10 phân.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những bài và tranh
mà bản báo xét là hay nhất.

Giải thưởng (về 5 số 88, 89, 90, 91, 92)

a) về cuộc thi vui cười.

Giải nhất: các thứ sách đáng giá 3\$00

Giải nhì: các thứ sách đáng giá 2\$00

b) về cuộc thi tranh.

Giải nhất: các thứ sách đáng giá 3\$00

Bản báo sẽ gửi cho những người được
thưởng một cái phiếu lấy sách và cái
bảng kê các thứ sách tây, nam của một
hiệu sách. Rồi các bạn sẽ chọn trong đó,
muốn quyền nào thì gửi phiếu lại hiệu
sách đó lấy sách. Các bạn muốn lấy giấy
bút hay đồ đạc trong hiệu đó cũng được,
miễn sao cho đủ số tiền thi thôi. Tiền
gửi về phần các bạn chịu. Hoặc các bạn
muốn đổi lấy báo biển không lấy sách
cũng được.

VÔI PHÚ - LÝ

VỪA TRẮNG!

VỪA QUẦNH!

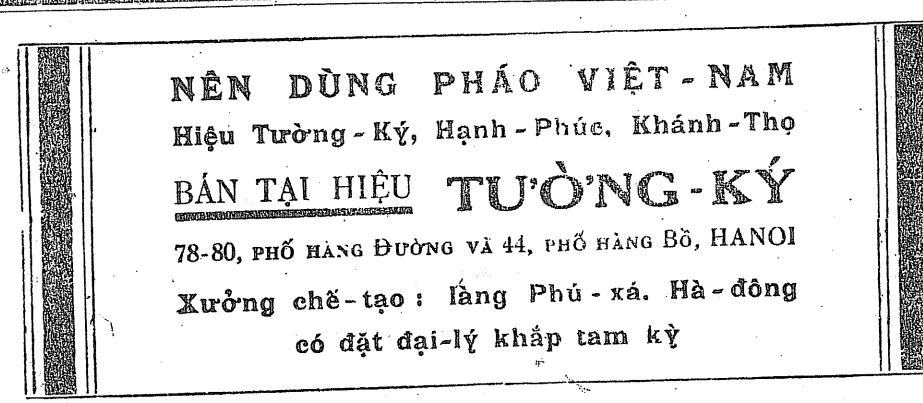
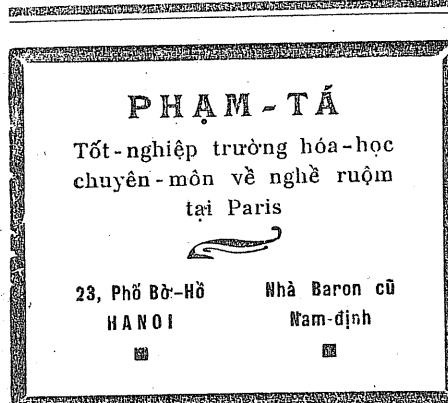
VỪA RÉ!

Có giấy chứng chỉ phòng thí-nghiệm

Hiệu VĨNH - LỢI

Hanoi, 119, Sinh Từ, 119, Hanoi

LÒ VÔI Ở NAM CÔNG PHỦ-LÝ

CUỘC DIỄM BÁO

Con người đẹp của ông Tố-Đa

ÔNG Tố-Đa có lẽ là một người đa tình. Cứ xem truyện « con người đẹp » của ông đăng trong báo Bạn-trẻ và sự so sánh người đẹp của ông với con cộc, con mèo thì đủ rõ :

« Con cóc tôi cho nó đẹp, tôi yêu nó, mà nó góm chết, nó đối với tôi, sợ tôi cũng như tôi sợ nó, tôi không dám gần nó. Thế nào mà tôi yêu bằng cô Như-ý, cô biết tỏ tình yêu của cô với tôi được. Tôi lấy cái que tôi dụng nó, nó nhảy ngay. Cô Như-ý tôi dụng cô khe khẽ, cô nhìn tôi cô cười kia mà. Tôi yêu cô Như-ý hơn.

« Con mèo tam thể, nó đẹp lắm đấy, cái đẹp tự nhiên, không chải lông, xúc dầu thơm, không đánh phấn thoa son. Tôi yêu nó, nó có làm vợ tôi được đâu, nó yêu tôi, tôi có làm chồng nó được đâu. Nếu tôi kết nghĩa trăm năm với nó được, vị tất đã không có kè ở trên thế-gian này không lấy mèo làm vợ... Thế tôi yêu cô Như-ý hơn nó là phải lắm.

Cũng như nó thích tôi cho lắm, nó cũng yêu chú mèo đực bên láng-giềng hơn tôi... Nó hiểu được tiếng meo-meo của chú mèo đực tán tỉnh nào tình, nào tự. Thi cũng như cô Như-ý hiểu được cái tình, cái nghĩa của tôi trong khi hẹn hò nói truyện trên những thơ từ trao qua lại ».

Lý-luận lắm, ông Tố-Đa. Ông yêu mèo nhưng ông bảo ông không lấy được mèo. Nào ai cầm ?

Tú-Ly

Ông Đỗ-Đinh với văn annam

Tôi đọc văn tây cũng biết văn ông André Gide là bí-hiểm. Nay ông Đỗ-Đinh đem ông André Gide giới-thiệu với người Annam trong báo Trung-Bắc, ông lại dịch cả cuốn « La Porte Etroite » ra văn annam nữa. Táo bạo vô cùng ! Nhưng đối với ông Đỗ-Đinh thì không táo bạo gì cho lắm, vì ông Đỗ-Đinh viết văn Annam bí-hiểm hơn ông André Gide viết văn tây. Ta hãy nghe ông kể truyện lại cuộc đến thăm ông André Gide :

« Vài năm trước đây, tôi còn nhớ, tôi qua xứ Normandie : đồng đất có vẻ nghiêm lè, người dân có vẻ trầm tĩnh, không hay cười nói như ở miền Nam nước Pháp, tôi vào thăm ông ở Cuverville, có một cái nhà kiểu thế-kỷ thứ mười tám rất đẹp và rất giản-dị quang đãng, trong tường sơn sám, thấy đều có vẻ thanh nhã ổn lè, cho chí đến rặng hétraie chung quanh nhà như trong cuốn « La porte étroite » có tả, đến chiều tôi về, bấy giờ là cuối xuân, ngày còn rạng, sương hôm đã xa xuống từ ngoài bờ mà vào hay từ dưới đất mà lên, hình như tôi hiểu được cái văn khí của

ông, nó cũng như xíu này, như chiều hôm nay, một mối cảm long lanh vô hạn như nước như sương, nhưng mà che đậm di dưới cái vẻ trầm-tĩnh, câu văn nghiêm trang khúc chiết, thoái nhiên làm rung động hồn người đọc sách, tả những cái hoài vọng nhớ thương, họa chăng củng những lúc như thế này. »

Xong đâu đấy, ông Đỗ-Đinh lại kể lại rằng chính ông André Gide đã có nói : « đọc văn tôi, phải đọc rồi, đọc lại ».

Sau khi ta xem hết đoạn văn trên kia, ta cũng phải ngâm ngùi mà than với ông André Gide rằng : « đọc văn Đỗ-Đinh, phải đọc rồi, đọc lại ». Chính thế, đọc lại để xem ông Đỗ-Đinh định nói cái gì.

Vậy ông Đỗ-Đinh ơi, ông nên viết văn giản-dị và có tính cách văn An-nam cho chúng tôi hiểu với, nếu không tôi khuyên ông Đỗ-Đinh... định sự viết văn quốc ngữ lại.

Nhất Nhị-Linh

Bà ba béo và ông Hoàng hữu Huy

— Anh có biết câu « bà ba béo » không ?

— Không.

— Thế để tôi đọc anh nghe : Bà ba béo bán bánh béo bên bà bán bún bung, bí ba bí beng, bướng bình bí bắt bồ bồ ba, bốn buồi. Bây giờ tôi đỡ anh đổi được câu ấy.

— Tôi xin chịu, không đổi được.

— Ở đời không nên chịu cái gì cả. Muốn làm là được. Nếu ta không đổi được cái câu, thì đổi nửa câu vậy. Bây giờ tôi hỏi anh : Bà ba béo anh đổi với gì ?

— Bà ba béo ? Đối với... với Hoàng hữu Huy.

— Cũng tạm được. Thế bà ba béo bí beng, đổi với gì ?

— Tất là phải : Hoàng hữu Huy hốt hoảng.

— Khá đấy. Vì ông Hoàng hữu Huy hay đi nhặt tin một cách hốt hoảng. Thế : bà ba béo bí beng, bướng ba bướng bình ?

— Tôi phải đổi : Hoàng hữu Huy hốt hoảng, hốt hải hót hơ.

— Cũng được. Vì đã hốt hoảng thì tất phải hốt hải hót hơ. Bà ba béo vì bướng bình nên bị bồ bồ bốn buồi, còn ông Hoàng hữu Huy đi nhặt tin một cách hốt hoảng thì bị gì ?

— Chỗ này hơi khó đổi đấy. Bi bồ bồ bốn buồi, tất phải đổi với : hóa ho hen hai hôm. Nhưng tuy đúng bằng trắc, nhưng nghĩa không thoát. Vì đi nhặt tin hốt hoảng, việc gì phải hóa ho hóa hen !

— Thế anh dành chịu sao ?

— Chưa chịu. À, tôi nghĩ ra rồi, bị bồ bồ bốn buồi đổi với hóa hục hặc hai hôm.

— Khá đấy. Ý thoát lắm. Vì ai đi nhặt tin hốt hoảng thì cố nhiên là

phải hục hặc khó chịu. Chữ hục hặc dùng ở đây no nghĩa lắm. Vậy ta ôn lại ?

Bà ba béo bí beng, bướng ba bướng bình, bị bồ bồ bốn buồi.

— Đối với : Hoàng-hữu-Huy hốt hoảng, hốt hải hót hơ, hóa hục hặc hai hôm.

Nhất Nhị-Linh

CÂU TRUYỆN NHẤT ĐỀ BỨC MÌNH

Một giờ đêm, lang Đột thức giấc, bật đèn điện lên, ngồi nghĩ mấy câu thơ để tả cái giác mộng thú vị mà lang ta vừa nằm mê thấy. Rung dùi, lang Đột rên rỉ ngâm :

Ta vừa thoáng thấy cảnh Bồng-lai,
Non nước hữu tình, cảnh tốt tươi,
Một túp lều tranh lán khói tỏa,

Thế rồi còn câu sau, lang Đột nghĩ mãi vẫn không ra, bức tức lắm. Lang cắn môi, đăm đăm nghĩ, rồi giật mình như phát minh được điều gì, lầm bầm :

— A, phải rồi ! Làn khói tỏa mà mình từ nay đến giờ không hút điều thuốc nào. Chẳng trách cụt hứng.

Nghĩ vậy rồi làm vậy. Lang đặt thuốc vào điếu, vớ cái xe điếu và bao diêm, nói một mình :

— Hút điếu thuốc này vào thì phải biết ! vẫn ra như khói tỏa.

Lúc mở bao diêm ra, thì hết không còn que nào ! Lang tức mình di lục khắp các ngăn bàn, ngăn tủ cũng không còn một bao diêm nào bỏ sót. Nhà thì đi vắng cả, chỉ còn một mình ông ta — Châm lửa ở đèn điện thì lẽ tất nhiên là không được, lang ta cũng biết như vậy. Chỉ còn một cách : là nhín hút, mà nhín hút thì thơ không ra nữa.

Ngồi một lát, lang thấy thoáng ở khe sàn gác có cái que trăng-trắng như que diêm... Lang Đột lò mò lấy cái tăm cởi lên, càng cởi thì que diêm lại càng tụt xuống.

Hí hoáy hơn mươi phút mới lấy được que diêm lên. Phủ bụi và mạng nhện di rồi, lang nhìn kỹ : cái que diêm còn đầu thuốc.

Lang trở về chỗ để điếu thuốc, cầm lấy cái vỏ diêm, tim chỗ bặt lửa thật tốt, rồi trước khi bặt diêm hút thuốc, còn ung dung ngâm lại bài thơ :

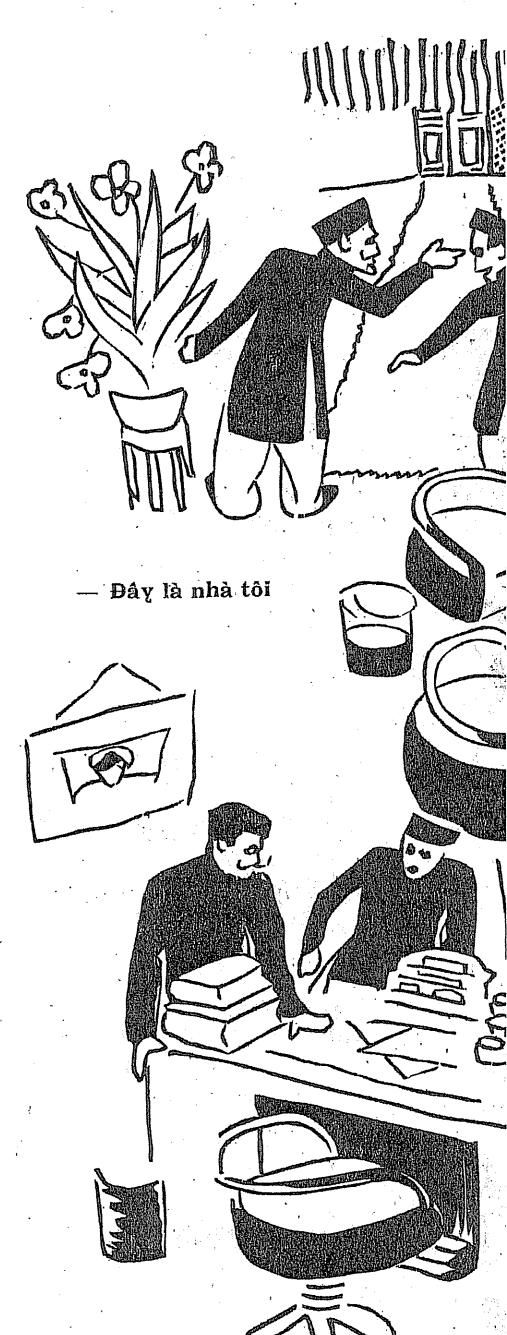
Ta vừa thoáng thấy cảnh Bồng-lai,
Non nước hữu tình, cảnh tốt tươi,
Một túp lều tranh lán khói tỏa... a....

Xong rồi, lang đặt thuốc cần thận, đánh diêm : que diêm bặt lửa. Lang hút xong điếu thuốc.

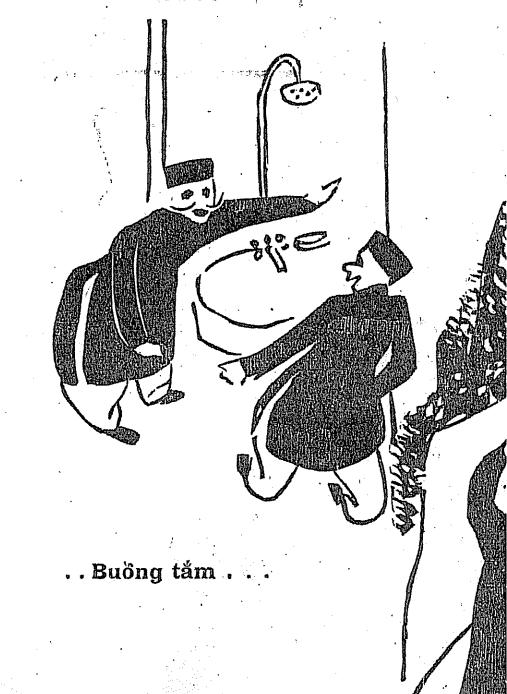
Hút xong thuốc, nhưng nghĩ mãi vẫn không ra văn thơ.

Thật ra thì lang Đột nghĩ ra được câu thơ đó, nhưng phải nói là không nghĩ ra để độc giả khỏi bức mình rằng từ nay đến giờ không có truyện gì mà cũng kẽ lôi thôi.

Nhất Nhị-Linh

Đây là nhà tôi

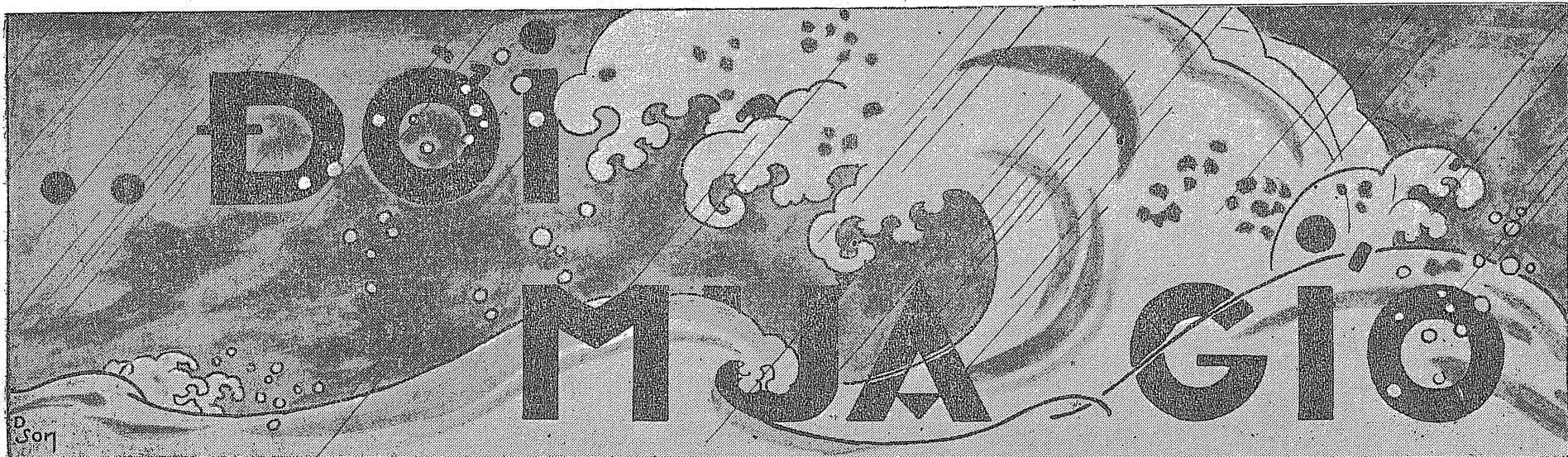
Buồng giấy
của tôi...

.. Buồng tắm ..

Peinture GECKO
HANOI — SAIGON — Pnompenh
HIỆU SƠN THẮNG - LONG

II

ONHÀ bà phủ về, tuy đêm đã khuya, Chương còn để đèn điện, chưa đi ngủ. Chàng đưa mắt ngắm quanh phòng một lượt, cảm thấy sự lạnh-lùng của đời mình. Trong đời chàng như thiếu một sự gì.

Nhưng sao sự thiếu ấy, mãi đêm hôm nay Chương mới nhận thấy? Phải, ngay chiều nay, tâm hồn chàng còn bình tĩnh như nước mặt hồ im gợn sóng, trong vắt như da trời xanh không vẩn một gợn mây.

Ra hiên gác tựa lan-can, Chương ngước mắt ngắm trời.

Trời đầy sao lấp lánh tia vàng, đuôi chòm sao Bắc-dầu đã quay qua nửa vòng. Dưới đường nhựa phản chiếu ánh đèn điện thành từng vệt sáng dài, không một chiếc xe qua lại.

Cảnh ban đêm hoàn toàn yên lặng. Đến nỗi Chương tưởng như nghe rõ tiếng sèo sèo của điếu thuốc lá đương cháy. Chàng đưa mắt nhìn và vẫn mỉm cười, cảm thấy sự dịu dàng và vắn.

Là vì ban nãy chàng đánh tôm bên bà phủ, hình ảnh cô Thu, một cô gái đến thì, mơn mởn như bông hoa xuân đượm hạt móc, đã in vào màng óc chàng với những tư-tưởng êm đềm của một gia-dinh đầm-ấm.

Bỗng chàng rùng mình. Vì đêm khuya giá lạnh chàng? Không. Chàng vừa thốt nhớ tới một quãng đời qua.

Bốn năm trước, một cô thiếu nữ xinh đẹp: Cô Loan! Thu với Loan không biết có một ý nghĩa gì nối liền với nhau, không biết vì sự liên tưởng chí mà vừa thoát khỏi tới cô Thu, Chương nhớ ngay đến cô Loan.

Chương buông một tiếng thở dài... Prải, năm ấy cô Loan cũng vào trạc tuổi cô Thu ngày nay, cô phần còn trẻ hơn. Cô Loan cũng xinh tươi, cũng yêu diệu dịu dàng. Trong một năm trời, Chương mơ mộng, Chương ao ước, Chương bài trí ra bao cảnh tượng lai tối đẹp.

Rồi một buổi chiều... Buổi chiều hôm ấy, Chương còn bao giờ quên được?... Chương buồn rầu đến báo tin hỏng thi với người vợ chưa cưới, tưởng nàng sẽ an ủi chàng, sẽ khuyên khích chàng, sẽ đem lời âu yếm mà vô về chàng.

Nhưng, trời ơi! trái hẳn, Chương chỉ gặp nét mặt lãnh đạm của ông bố và dáng điệu khinh bỉ của bà mẹ. Nhất là câu nói rất có lý của bà ta, thì luôn luôn, mãi mãi còn văng vẳng bên tai chàng:

— Người lấy con tôi phải là người

mại kia chỉ chứa có một khối linh hồn khô khát, vị danh, vị lợi.

Năm sau, Chương đỗ đầu kỳ thi giáo-sư trường Cao-đẳng sur-pham và được bổ dạy học tại trường Trung học Bảo-bộ.

Từ đó nhẫn nay, không một cặp má hồng nào lọt được mắt xanh của chàng. Mỗi cái mỉm cười troi thắm như đóa hoa hồng hàm tiếu chào gió xuân, chàng cho có giấu những tư tưởng vật chất đê hèn, mỗi cái nhìn của cặp mắt trong như mặt nước hồ thu phảng lặng in trời biếc, chàng cho chỉ là cái bình phong che

của KHÁI-HƯNG và NHẤT-LINH

Những người biết Chương đều lấy làm lạ về sự thay đổi tâm tình mau chóng như thế. Họ thì thầm bảo nhau: « Không ngờ một người mộng ái-tình đến nỗi bỏ lười biếng cả sự học như Chương mà nay bỗng trở nên một người ghét phụ-nữ một cách cay độc được ».

Nghe thấy anh em lào sào bàn luận về mình, Chương càng tỏ ra mình là người như anh em phỏng đoán: một người ghét đàn bà.

Nhà chàng ở cũng không phải là một gian phòng chật hẹp, tối tăm của kẻ ăn sỉ. Trái lại, căn nhà có gác chàng thuê ở đương Quan-thánh thực là một nơi cao ráo, sáng sủa, có cây lá lăn tăn, khi mặt trời mọc, chiếu bóng rung rinh vào tường và lên trên bãi cỏ trông có vẻ vui tươi như một người trẻ tuổi ham sống.

Song ta nhân xét thấy hai điều này: Là ở chung quanh nhà tuy có vườn, nhưng tuyệt nhiên không trồng một cây hoa, và trong các phòng quét vôi màu xanh thắm và màu đỏ sẫm, không treo một bức tranh nhỏ. Có lẽ Chương cho hoa và tranh là hình ảnh của mỹ nhân chẳng? Hay cô Loan, người vị hôn thê tàn nhẫn của chàng khi xưa thích hoa và tranh? Chẳng biết vì lẽ nào, nhưng bọn học trò còn nhớ một lần năm mới dem đến chàng một bó hoa cúc, chàng trả lời một cách sống sượng rằng nhà chàng không có lô đê cẩm. Rồi vừa ra tội công, một người trong bọn học trò quái cổ lại trông thấy Chương ném bó hoa vào trong sọt giấy như tức giận về điều gì. Lại một lần, một cậu học trò gặp trong quyền vở bức tranh vẽ cô gái mõi mộng, Chương mở ra trông thấy, se rái bức tranh và phạt cậu học trò không được ra ngày chủ nhật sắp tới.

Cái tính nết khó chịu ấy, bọn phụ-nữ dễ dàng trong một vài gia-dinh

có nghề nghiệp, căn bản tử tế.

Chương phản tri về học, mất hết tình tình mõi mộng, vì chàng nhận ra rằng sự mõi mộng về ái-tình đã làm cho chàng thất bại về đường học vấn, thi cử.

Mấy tháng sau, hình ảnh Loan, Chương đã sóa bỏ hẳn trong tâm hồn. Không những thế, tình tình chàng đã trở nên cứng cỏi, mắt hồn sự cảm động dễ dàng khi xưa. Đến nỗi ra đường gặp gái đẹp, chàng không thèm nhìn nữa. Chàng cho rằng những cốt cách yêu điệu, mềm

bao tâm-tinh thô sơ, trưởng giả.

Chàng đã nổi danh trong giáo giới là một người ghét phụ-nữ. Anh em bạn, người nào vô ý nói truyện gái, truyện tình ở trước mặt chàng là chàng yên lặng lảng xa ngay. Mà người nào, dẫu chơi thân với chàng đến đâu, nhưng hễ có vợ trẻ, đẹp là chàng không bao giờ bước chân lại chơi nhà. Hơn nữa, những bà giáo, bạn đồng nghiệp, hoặc là người Pháp hay người Nam cũng vậy, chàng không hề nói chuyện với, chàng hết sức tìm cách lánh mặt.

KIỀU NHÀ LỐI TỐI TẦN

Về kiều nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi trong 16 năm nay. Bản-sở đã vẽ được 225 cái kiều nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh, vây trước kia các ngài dự định làm nhà, xin kính mời các ngài lai Bản-sở xem dù 225 cái kiều đã vẽ ấy thì các ngài sẽ được vừa ý và sẽ có ngôi nhà sinh đẹp hơn hết. — Tính giá rất hạ để tạ các ngài có lòng tin yêu nghệ vẽ của Bản-sở trong 16 năm nay.

NHUẬN - ÔC

163, Rue Lê-Lợi — HANOI (Gần trường Thể-dục)

TOUT POUR ARCHITECTURE

MỘT CÁCH LÀM CHO NGƯỜI MẠNH KHỎE LUÔN

Ăn uống ngon miệng dễ tiêu, biết đối, tức là trong người mạnh khỏe, vô bệnh. Năm mới các ngài thấy trong mình ăn không tiêu, hay là nôn ợ, đầy hơi, đau tức đau bụng; các ngài nên mua ngay một lọ Gastroil 0\$40 cò hiệu thuốc tây VŨ-ĐÔ-THIN pha uống một cốc là khỏi ngay. Thuốc này mới phát minh, hợp với phủ-tang người Annam, rất bồ cho bô tiêu hóa, chữa được nhiều người khôi bệnh dạ dày và đau bụng kinh niên.

mỗi đã đặt cho cái tên « nan du » và lâu dần, họ chỉ gọi Chương là anh chàng « Nan du », khi Chương có việc gì đến chơi với chồng họ hay anh em họ. Về phần Chương thì Chương cũng chẳng thèm lưu ý đến những lời dị nghị của bọn « đàn bà » mà hổ thoảng trông thấy, hổ thoảng nghĩ đến là chàng phải bùi môi một cách khinh bỉ.

Nhưng vì có gì tối hôm nay, Chương lại sang đánh tôm bên bà phủ?

Câu ấy, chính Chương cũng đương đứng bát thuốc lá loay hoay tự hỏi. tuy chàng nghe đồng hồ treo đánh chuông hai giờ đã từ lâu. Lấy có rằng vì tính ham tôm mà sang thi chua đủ. Chẳng lẽ tính ham mê cờ bạc lại thang nỗi được lòng khinh bỉ đàn bà? Vả chăng, Chương cũng chỉ chơi tôm để tiêu khiển đỡ buồn mà thôi. Nói rằng chàng tưởng bên nhà bà phủ có đàn ông thì lại càng vô lý. Trong ba năm, một ngày bốn buổi qua biệt thư « Bạch Cúc », chàng còn lạ gì mặt bà phủ và cô Thu. Đến lai lịch hai người chàng còn biết, nữa là.

Chương dại tàn thuốc lá vào lan can, mỉm cười. Vì chàng vừa tưởng tới ông huyện Khiết và ông tham Đoàn, nhớ tới dáng điệu soán sít của họ đối với bà phủ và cô Thu. Chàng cười mũi, lầm bầm:

— Trong hai thằng thế nào cũng có một thằng khốn đốn. Hừ! ái tình!... Khốn nạn!

Bỗng chàng lấy làm ngượng với lương tâm. Ủ, vì sao chàng cứ phải loay hoay nghĩ tới cô Thu và hai chàng kia? Cô Thu, người láng giềng mà chàng gặp mặt có đến hàng trăm, hàng nghìn lần, cứ sao đêm nay chàng cứ phải băn khoăn nghĩ tới. Ô ấy tốt hay xấu, cô ấy sẽ là vợ Khiết hay sẽ là vợ Đoàn thì phỏng có can dự gì đến chàng? Đêm đã khuya rồi, sao chàng chẳng tắt đèn đi ngủ?

Chương nghe như có ai thi thầm bên tai những câu ấy. Chương muốn đi ngủ, nhưng đêm xuân yên lặng, mát mẻ, dịu dàng gợi những tư tưởng êm đềm về cuộc đời mơ mộng. Chàng thấy trái tim chàng đập mạnh. Chàng thồn thức vì ai? Có phải vì ban nay cặp mắt cô Thu đặt tới cặp mắt chàng một cách khác thường chàng? Có phải vì ban nay cô Thu đã cố cãi cho chàng có lý về một vấn bài chàng bỏ út chàng? Có phải vì những lời bông lơn có ý vị, vì những câu ca tụng kín đáo của một cô thiếu nữ như có cảm tình với chàng chàng?

« Trời ơi! giả dối! giả dối hết! » Chương như sưa đuổi những ý nghĩ bấy giờ ấy đi. Chàng vừa mới nhận

thấy, chàng vừa mới nhớ ra rằng hai tiếng « thưa ông » của Thu y như hệt lời nói của Loan khi xưa. Chàng cau mày, lầm bầm: « Chà! họ giống nhau hết! Có ra gì cái phuơng già dối ». Ngâm nghĩ một lúc, Chương lại mỉm cười: « Thị làm gì mà mình phải giận dữ như thế. Không nghĩ đến người ta nữa có hơn không. Ta cũng ngộ thực, ban nay ở bên ấy thì ta cố moi óc tim những câu nói pha trò có duyên... Bây giờ về nhà ta lại đứng đây hàng giờ mà nghĩ vơ nghĩ vẩn? Giả anh em bạn họ biết thì thực là ta làm trò cười cho họ ».

Chương vào trong nhà đóng cửa chớp, rồi thay quần áo.

Một cái gương để trên bàn lửa mặt. Cầm lấy soi, thấy tóc lòa sòa xuống trán, Chương tự lấy làm ngượng về cách trang điểm lười biếng của chàng, đưa tay lên vuốt ngược mái mó tóc. Chàng nghiêng đầu về bên này, nghiêng đầu về bên kia, nhách một nụ cười. Chàng lấy làm vui sướng vì chàng nhận ra rằng mình có duyên lắm. Phải, anh em bạn đều bảo chàng có duyên nhưng lần này là lần đầu chàng nhận thấy như thế. Rồi nhìn vào gương, chàng ôn lại những câu chàng nói với Thu ban nay, xem khi mình nói những câu ấy thì vẻ mặt mình ra sao?

Bỗng như tỉnh ngộ ra, cảm thấy mình lố lỉnh, Chương ném cái gương xuống đồng quần áo để trên ghế rồi tắt đèn đi ngủ.

III

SÁNG hôm sau, Chương thức dậy, nhìn chiếc đồng hồ túi treo ở đầu giường thấy đã hơn chín rưỡi.

Đêm hôm trước thức đã khuya, khi vào giường lại loay hoay mãi không ngủ được, hèn gì mà hôm nay không dậy trễ. Nhưng được cái hôm nay chủ nhật, có phải đi dạy học đâu mà sợ.

Chương nghĩ thế thì lấy làm sung sướng. Trong người khoan khoái, Chương đứng xuống giép vươn vai trước cái gương đứng của cánh cửa tủ quần áo.

Ánh mặt trời chiếu qua cái màn ren, in bóng cảnh cây xâu xuống ván gác. Gió xuân thoảng qua bóng lá như chay, như nhảy múa, lẩn với bóng mồng mảnh, nhẹ nhàng của cái màn ren.

Một con chim chích-chòe đậu đầu trên nóc nhà, cất tiếng hót lanh lảnh. Nhớ đến câu chữ nho: « Thiếu tiêu tu cần học », giống như lời chim hót, Chương mỉm cười ngược mắt nhìn lên đám lá cây xanh um.

Chàng chẳng hiểu vì sao sáng hôm nay chàng sung sướng. Vì hôm

qua chàng được tôm chǎng? Quyết là không phải. Tôm một hội góp có hai đồng thì được thua phỏng là bao. Có lẽ chỉ tại đứa mắt ngắm hai dây cây bên đường, chàng thấy búp non mới mọc, màu xanh vàng mơn mởn, mềm mịn như chưa đầy những nhựa xuân, như biểu tượng cho cái sức mạnh của tuổi trẻ.

Người bếp lên gác, chàng vội hỏi:

— Vi, tao có thư từ gì không?

Xưa nay chẳng mấy khi chàng nhận được thư. Nhưng hôm nay, chàng chắc chắn rằng có người gửi thư cho chàng. Vì đáp:

— Bầm có.

— Cò à? đâu? Thư ai gửi thế?

— Bầm, con không biết, Lúc ấy ông ngủ, con đê ở bàn giấy.

— Thế à? Sao không đánh thíc tao dậy?

Chương hỏi soán sít khiến anh bếp lấy làm ngạc nhiên rằng mọi khi ông chủ lạnh lùng, điềm đạm mà sao hôm nay lại nóng nẩy hốt hoảng đến thế.

Chương chạy vội xuống nhà, đến bên bàn giấy. Một cái phong bì mầu tím nhạt chung quanh viền nẹp tím bầm mà nhỏ. Giòng chữ Monsieur Chương nét viết rất mềm mại, có duyên. Chương bóc vội ra xem. Trong có một tờ giấy cũng đồng một mầu với phong bì. Chàng đọc đi đọc lại mãi một câu văn tắt: « Xin mời ông đúng mười một giờ sáng sang soi cơm và đánh tôm với chúng tôi. » Dưới ký tên thầu mà chàng đoán là chữ Thanh, tên bà phủ, vì chỉ có chữ Th là viết rõ, còn một nét kéo ngoặc chẳng đọc ra được là chữ gì.

Chương tắc lưỡi, lấy giấy viết thư trả lời từ tạ. Viết song lại sé, rồi lại viết bức thư khác, rồi lại sé.

Sau cùng, chàng vùng vằng vút bút, lên gác. Đồng hồ đếm mười một tiếng. Chẳng biết nghĩ thế nào, chàng tắc lưỡi ra đi, đến nhà bà phủ.

Nghe tiếng chuông ở cổng, cô Thu vội chạy ra sân, rồi nói vào trong nhà:

— Anh giáo Chương đã đến.

Chương chau mày, nhìn chiếc xe ô tô đỗ bên cổng, rồi thủng thỉnh đi vào trong nhà. Chàng ngã đầu chào bà phủ. Khiết và Đoàn đưa tay bắt tay chàng, còn Thu thì đứng nhìn chàng nửa như buồn rầu, nửa như bến lén.

(còn nữa)

Khái-Hưng và Nhất-Linh

PHONG - HÓA TUẦN - BÁO
Mua báu kẽ từ 1 và 15, và phải trả tiền trước. Ngân-phiếu xin gửi về : M.Ng. trưởng-Tam Directeur du P.H.

Tòa soạn và Tri-sự
no 1, Bd Carnot, Hanoi — Tel. 874

GIÁ BÁO

Trong nước, Ngoại quốc
Pháp và thuộc địa

Một năm... 3p.00 6p.50

Sáu tháng... 1p.60 3p.50

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Bệnh lậu mới phát ra mủ, ra máu, buốt tức, hoặc bệnh đã lâu chưa rút mủ, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thay có mủ và xem trong nước tiểu có vẫn, uống thuốc này đều khỏi rút mủ. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phai, nên được anh em chí em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút mủ, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, tim-la phát hạch lèn soái, nóng rét lò loét, dày đặc, xuong, rát thịt, rúc đau, nổi mè-day, ra mào gà, hoa-khê, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiêng-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời qua bộ lai hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giây-thép đến tận nơi.

HỒNG - KHÊ DƯỢC - PHÒNG

88, Route de Hué (số cửa số) Hômi Hanoi — Téléphone 755

DẠI-LÝ HỒNG-KHÊ — M. Đức 73, Belgique, Haiphong — Ich-sinh-Dường 190, phố Khách, Nam-dịnh — Xuân-Hải 5, Rue Lac-son, Sơn-tây
Phúc-Lóng 12, Cordonnier, Hai-duong — Bát Tiên, Maréchal Foch, Vinh — Bát Tiên, Paul Bert, Hué — Bát Tiên, Tourane marché — Rue Marché Nha-trang
Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao Saigon — Có đặt đại-lý khắp ba Kỳ — Ai muốn nhận làm đại-lý xin viết thư về thương lượng.

NHỮNG VIỆC CHÍNH CẦN BIẾT

TRONG TUẦN LỄ

TIN TRONG NUỐC

Một triệu đồng hồi môn.

Theo bạn đồng nghiệp Đuốc-nhà-Nam, ông Lê-phát-An là cậu ruột cô Mariette Jeanne Nguyễn-hữu-Hảo, nhà giàu nhất Nam-kỳ, nhân dịp cô được tấn cung làm Hoàng-hậu, có cho cô một triệu đồng làm tiền hồi môn.

Sắp có giáo-khoa-thư bằng tiếng thở.

Một hội-dồng do ông Coedès, đốc học trường Bắc-cô Viễn-dông chủ tịch, vừa đích xong mấy quyền sách giáo-khoa-thư của nhà học-chinh xuất bản ra tiếng thở. Hội-dồng ấy đã tìm được cách viết tiếng thở ra quốc-ngữ.

Đường xe lửa Tourane — Nha-trang sẽ làm xong năm 1936.

Theo lời một kỵ-sư đứng đầu coi xót việc làm đường xe lửa Tourane — Nha-trang thì sang năm sau đường Tourane vào Qui-nhon sẽ làm xong, con đường từ Qui-nhon vào Nha-trang thì phải qua năm 1936 mới hoàn thành được.

Cuộc xổ số Tombola của hội bài trừ bệnh lao.

Hội bài trừ bệnh lao vừa được phép tổ chức một cuộc xổ số Tombola lấy đồ đạc ở Bắc-kỳ.

Số tiền thu được bao nhiêu sẽ dùng vào Hội bài trừ bệnh lao.

Số vé định 1.000, mỗi vé giá 5p.

Ngày mở nhất định vào 21.4.34 tại khách sạn Métropole.

Đại biểu các quan lại Bắc-kỳ dự lễ lập Hoàng-hậu.

Các quan sau này đại biểu các quan lại Bắc-kỳ đã vào Huế để dự lễ lập Hoàng-hậu.

M.M. Lê-văn-Định, tổng-đốc Bắc-ninh, Vi-vân-Định, tổng-đốc Thái-bình, Phan-an-Đại, tuần phủ Kiến-an, Hồ-đắc-Điêm, bối-chánh Bắc-ninh và Nguyễn-dinh-Quy, tổng-đốc huu-tri.

Bầu cử hội-viên phòng thương-mại Hanoi.

Hôm 13.3.34, phòng thương-mại Hanoi đã bầu lại 10 hội viên Pháp và 2 hội viên Nam.

10 hội viên Pháp sau này trúng cử:

MM. Guillou, Demolle, Dupuy, Beau, Robert, Bélot Pérot, Gouguenhein, Joseph, De la Pommeraye.

Còn hội viên Nam, hai ông Trần-quang-Vinh và Phạm-chân-Hưng đều không được một số phiếu hợp lệ nên đến 27.3 này sẽ phải bầu lại.

Bầu cử hội viên phòng thương-mại Haiphong.

Cùng hôm 13-3-34, Phòng thương mại Hải-phòng đã bầu lại các hội viên Pháp-Nam.

Phe người Pháp những ông sau đã trúng cử:

MM. Chenus, Desjardins, Fénies, Godelu, Guillou, Hosenlopp, Javouray, Girard, Lavergne, Lataste.

Muốn cho xe pháo nhẹ nhàng, Mang lại AN-THÁI sáu sang như lời, Chắc bền giá cũng được hời.

Chỉ có hiệu AN-THÁI làm được xe đúng như xe « Verneuil » vì sau khi sở ấy tan bẩn-hiệu đã mua được các dụng cụ dùng làm xe mà bẩn-hiệu ai cam đoan là chắc chắn và đẹp hơn, hiện đã có taing chứng, xin mời các ngài lại xem qua sẽ rõ.

Bán dù đồ phụ tùng xe kéo và chambre, lốp. Có 28 mẫu vải dùng đè lợp mui, đóng tựa và cát housse xe nhà và xe ô-tô.

Nhận lợp mui và cát housse xe ô-tô. Đóng và chửa các xe nhà, xe hàng, xe ngựa và xe bò.

AN - THÁI

Số 2. Phố Nguyễn-trọng-Hiệp, HANOI tức là phố giáp Cầu gò đi vào ngõ Giả-ngur

Phe người Nam, ba ông sau này đã trúng cử:

MM. Nguyễn - thừa - Đạt, Bạch - thái Tông, Nguyễn-ngọc-Hiên

TIN LÀNG BÁO

Hội tương tế của các báo giới quốc văn trong Nam.

Saigon. — Một bạn đồng nghiệp trong báo giới quốc văn trong Nam đã họp nhau để lập hội Tương-tế. Ông Nguyễn-văn-Sâm, quản lý báo Đuốc-nhà Nam đã được cử làm hội trưởng và đã nhận thảo điều lệ.

Tên hội tạm đặt là: *Nam-kỳ báo giới đồng sự tương tế hội (Association mutuelle des membres indigènes de la presse cochinoise)*.

TIN THỂ THAO

Hội tuyển Nam-kỳ — Cao-môn sắp ra Hanoi.

Có tin sau khi tập duot với các hội ở Nam-kỳ, hội tuyển Nam-kỳ — Cao-môn sẽ đáp tàu ra Hanoi vào ngày 26-3-34.

T. C. V. Đ. B. K. đã xử xong việc Turpaud đá Hữu.

Turpaud, một cầm thủ hội Etoile sp. Hanoi đã nhầm đá bắp chân Hữu, tuyển

thủ Bắc-kỳ, trong một cuộc tranh đấu vừa qua. Hữu bị thương nặng đã phải khiêng vào bệnh viện.

T. C. V. Đ. đã bắt Turpaud đến nhà Hữu xin lỗi và phạt va ba tháng không được dự các cuộc đấu dù thân thiện hay chính thức.

TIN TRUNG-HOA

Máy bay Nhật bị quân Nga bắn rơi.

Một chiếc máy bay Nhật bay đến miền Hắc-long-giang dò xét việc đề phòng của quân Nga, bị quân Nga bắn rơi, người và máy đều bị hại.

Chính phủ Nhật đã kháng cự chính phủ Nga về việc này.

Các tướng thất bại ở Phúc-kiến lập một phái phản đối.

Các tướng thất bại ở Phúc-kiến trốn về Hương-cảng, hiện đang mưu lập một phái phản đối chính phủ Nam-kinh đặt tên là « Phái xuất sản »

15 vạn quân Nghĩa dũng nỗi lên phản đối Phổ-nghi.

15 vạn quân Nghĩa-dũng ở Đông-bắc đã tuyên thệ cùng nhau kháng Nhật, phá hoại các cơ quan của quân Nhật xâm chiếm ở Đông-Bắc, nhất luật giết chết

bọn Phổ-nghi, Trinh-hiền-Tư gần 500 người, thực hành việc liên hiệp với các nước bạn để kháng Nhật.

TIN PHÁP

Yêu cầu chính phủ đảm bảo món nợ 170 triệu quan.

Paris — Tại Ủy ban thuộc địa, ông Outrey đã yêu cầu chính phủ đảm bảo món nợ 170 triệu quan để giúp các nhà xuất sản ở Đông-dương.

Ba đại biểu Nam tại Ủy ban tiền tệ Paris mới linh được một tháng phục cấp.

Như chính phủ đã hứa, ba đại biểu Nam tại Ủy ban tiền tệ được linh mỗi người mỗi ngày 150 quan, tiền phụ cấp trong khi lưu trú tại Paris.

Mãi gần đây, các ông mới bắt đầu được linh món phụ cấp đó và được rõ ràng Chính phủ Pháp chỉ chịu cho có một tháng, còn sau kỳ hạn này, về phần Chính phủ Đông-dương phải chịu.

MỘI CÓ LẦN ĐẦU TẠI HÀ-THÀNH Hai cuốn phim đặc sắc chiếu vào một kỳ

Đáp lại tấm tình của các bạn gần xa vẫn hoan nghênh những phim chiếu tại rạp :

PALACE

Le Meilleur Spectacle de Hanoi

Tuần lễ này :
Bản rap đem hiến các bạn hai cuốn phim rất có giá trị vào một kỳ :

1° — LA LUMIÈRE BLEUE

2° — TOTO

LA LUMIÈRE BLEUE là một cuốn phim rất có ý vị, rất cảm động của người Đức chụp rất kỹ thuật công phu sẽ hiến các bạn những cảnh đêm trăng trên rừng núi chứa bao vẻ lãng mạn nên thơ khiến tâm hồn ta phải ngày ngất mờ màng. Trong cuốn phim này ta được mục đích những phong cảnh lạ ở nước Đức mà ta chưa từng thấy có trên màn ảnh nói bao giờ.

TOTO là một cuốn phim vui suốt từ đầu đến cuối do ba tài tử trứ danh : Albert PREJEAN — JIM GERALD và RENÉE SAINT CYA trở tài để hiến các bạn một trận cười thỏa thích — một cuộc vui cam đoan hiếm có xin chờ bở qua — chỉ còn đến thứ ba 27 Mars là hết.

OLYMPIA

Từ thứ sáu 23 đến thứ năm 29 Mars 1934
Chiếu tích :

LA BANDE A BOBOULE

MILTON hát bài có tiếng mà các bạn vẫn hâm mộ những bộ điệu tết cười của chàng Boboule lần này sẽ hiến các ngài hồn đồng hồ thú vị.

Một cuốn phim rất vui mà các ngài đương mong đợi.

LÝ TOÉT MẮC LẬU

Một hôm, nhau khi cao hứng, Ba-Éch dù Lý Toét đến ngõ Sầm-công để thưởng thức thú phong lưu Hà-thành. Sau trận mây mưa được ít lâu, cả 2 đều mắc phải bệnh kín. Ba-Éch bị giang-mai, Lý-Toét bị bị lúu. Thuốc men mãi không khỏi, mà bệnh mỗi ngày một nặng thêm; sau nhò có người mách xuống Thành-Hà. Được-phòng 55 Route de Hué, vừa uống thuốc vừa thư rùa chỉ trong 1 tuần lè là hết. Ở đây có bán đủ các thứ thuốc chữa về bện tinh, uống vào không met « học » và không hại đường sinh dục. Nhận chưa khoản có thấy đỡ mấy phải đặt tiền.

THANH-HÀ-DƯỢC-PHÒNG
HANOI, 55, Route de Hué, 55, HANOI

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI NẶC DANH PHÁP

để Tổng-hiệp tư-bồn dưới quyền kiểm soát của quan Toàn-Quyền Đông-Pháp

Quản-Lý cõi Đông-Pháp : tại tòa nhà của Hội số 6 đường Chaigneau Saigon

VỐN CỦA BẢN HỘI : 1.000.000 lượng bạc Thượng Hải

và 8.000.000 quan tiền Pháp | đều đóng cả rồi

NHĨA LÀ 1.500.000 đồng bạc Đông-Pháp,

HỘI CHÁNH: Thượng Hải, số 7 phố Edouard VII

QUẢN-LÝ CÕI ĐÔNG-PHÁP: Tại tòa nhà của Hội, 26 đường Chaigneau, Saigon,

CHI NGÁNH

NAM-KỲ, Saigon, số 26 đường Chaigneau

BẮC-KỲ, Hanoi, 53 đại lộ Francis Garnier

CAO-MÈN, Nam Vang, số 94 đường Galliéni

TRUNG-HOA, Canton, Chungking, Foochow, Harbin, Moudan, Pékin, Shanghai, TsingTao

XIÊM, Bangkok

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-Kiệm LÀ HỘI CỰU VÀ ÍCH

HƠN HẾT CÁC HỘI LẬP TỰ BỒN Ở VIỄN ĐÔNG

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-Kiệm

ở Đông-Pháp là một Chi Ngách của Hội Chánh, cho nên người mua vé ở Đông-Pháp đăng ký chắc chắn bởi:

VỐN LỚN CỦA HỘI CHÁNH

SỐ DỰ TRÙ Ở ĐÔNG-PHÁP

SỐ DỰ TRÙ RIÊNG VỀ PHẦN VIỄN ĐÔNG

Số người mua vé của HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-Kiệm đêm gần 375.000 người, về phần Đông-Pháp, đăng 15.000 người.

CÁCH THỨC GÓP VỐN THIẾT MAU VÀ LẠI CHỐNG HƠN HẾT VỀ CÁCH THỨC SỐ 2: Góp tiền lâu hơn hết là 10 năm, từ 2\$ tới 8\$ mỗi tháng

và đăng huân vốn lâu hơn hết là 12 năm.

VỀ CÁCH THỨC SỐ 3: Góp tiền lâu hơn hết là 5 năm từ 2\$ tới 16\$ mỗi tháng

và đăng huân vốn lâu hơn hết là 8 năm.

MỖI THÁNG PHẢI XỎ SỐ HUÔN VỐN CHO MỘT

HẠNG BỘ TRONG 1687 HẠNG BỘ ĐÃ CHIA.

Hết thấy các vé dùng trong hạng bô-trung ra đều đăng huân vốn lập tức, bất kỳ là mấy vé, miễn là tiền góp đủ kỳ lệ đều đăng huân vốn hết.

Trong hạng bô 278 trung ra kỳ xổ số hôm 28 Février 1934 có 8 vé. Hết thấy các vé này đều được lanh bạc mặt, khỏi chờ đợi lâu ngày.

XIN HỎI SÁCH ĐIỀU-LỆ TẠI PHÒNG VIỆC CỦA BẢN HỘI?

SAIGON

26, Đường Chaigneau, 26

PNOMPENG

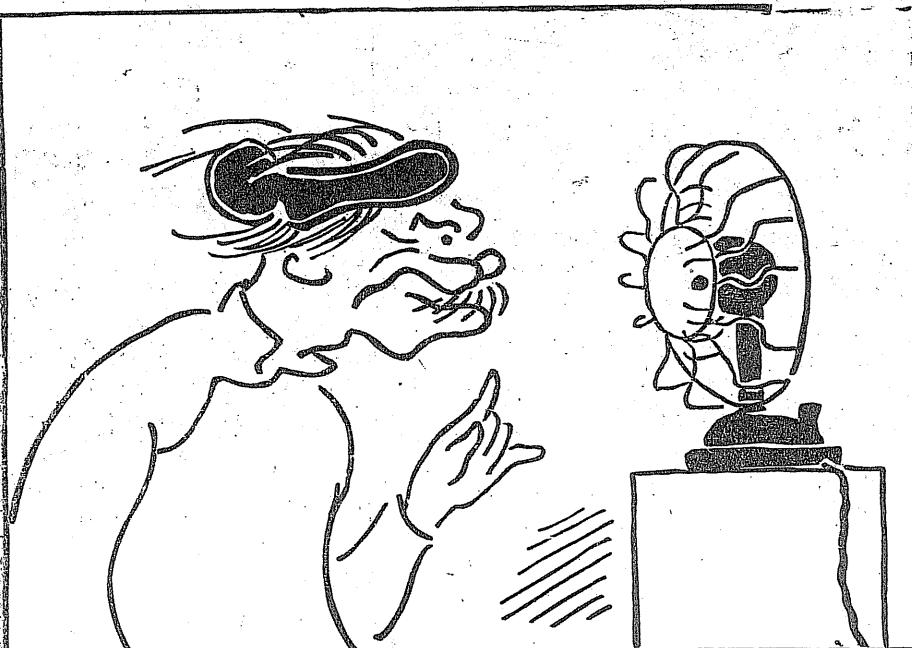
94, Đường Galliéni

HANOI

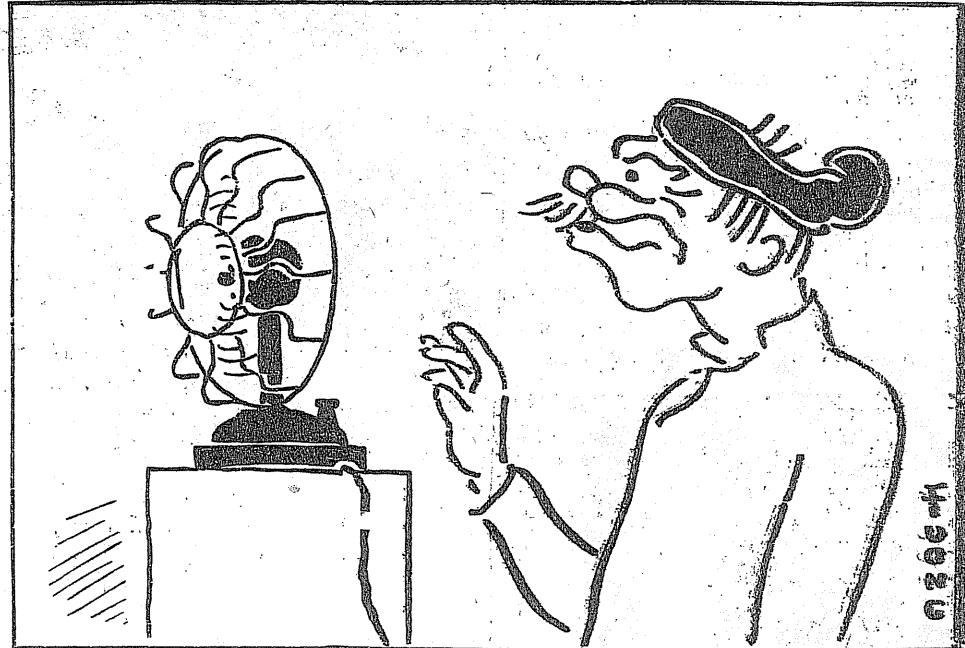
53, Đường Francis Garnier

hay là các nhà Đại lý của Hội

Lý-Luận Lý-Toết hỏng rồi.

— Ô ! chỗ này gió rẽ, thảo nào cái chong chóng quay.

— Nhưng... phía này không gió mà sao nó cũng quay.

« — Mồ cha con bướm trắng, để mẹ cái ong xanh,
« Khen ai bέ lưỡi cho anh nói càn !

« — Mồ cha con bướm trắng, để mẹ cái ong vàng,
« Khen ai nổ lưỡi cho nàng nói chua !

Thôi mà : ví không duyên nợ ba sinh, thì anh chị cứ việc « đốt » nhau, hè tất phải lôi con bướm, nhất là cái ong của tôi ra mà rửa bóng rửa giò nhau làm gì !

Ong tôi là tiên trên đời đó, mà cái tiếng tiên ấy lại chẳng nhớ ở rừng tiền bέ bạc, hay bầu rượu túi thơ. Ông tôi tiên về những cái vẻ thiêng nhiên mới quý ! Chẳng cần nói tới cái tài di mày về gió, cái sắc đậm đà với cái thân hình xinh xắn, chỉ nguyên một cái đáy thắt thon thon của ong, cũng đủ khiến cho lầm chị em hàng phố cổ gò bụng, kéo giày lưng, dù người dứt thì dứt, chứ xinh vẫn chẳng xinh bằng.

Ý chừng vì thế mà các cô làm đóm đám ra ghét cái ong tôi, các cô thù,

các cô rêu rao nó là đồ gà đồng mèo mả. Già ong tôi có cái tính « chơi hoa rồi lai bέ cành bán rong » như chàng Sở kia, thì thôi tôi cũng cam lòng Khốn nỗi, giống thần tiên của tôi lại không thể. Tuy mang tiếng là phรờng « tím hoa », tuy cũng đôi ba khi đáo hoa vì nó mà nhạt sắc phai hương, nhưng hãy thử xem nào nó có tội gì ?

Ong cũng như người ta, cũng yêu hoa, cũng quý hoa, cũng biết thương nhớ hoa (chẳng thương, chẳng nhớ sao hay đi tìm ?), thế mà biết tìm hoa lại chỉ có ong thôi.

Hắn thế : nào ta có biết đâu những đêm gió lạnh sương xa, cảm nỗi trời xanh hất hủi, lòng hoa kia lệ ngọc trót đầm, lại những cơn giông tố bất kỳ nó đưa, nó đánh, nó làm ruột hoa rầu nát, cánh hoa rơi bời, ta cũng nào có biết đó là đâu !

Áy thế mà ong biết thấu hết : lòng hoa kia, ong vẫn rõ đường ra lối vào. Song ra vào đâu để ăn tàn phá hại, moi hết con mắt lại moi đến lòng con người của bạn. Sở dĩ ong phải sớm hôm lέo đéo đi về thời thường chỉ để lo việc cho cả đôi bên : việc chung thân của mình và việc mai hậu của hoa.

Phải. Ông tôi có biết đâu tới cái chủ nghĩa độc thần của loài người. Ông tôi hàng ngày phải lo sao cho nuôi sống được mình, cho đàn con thơ no ấm, lại giữ sao cho non nước cứ mạnh giàu, cho tiếng nhà vẫn bền vững.

« Nhàn cư vi bất thiện », xuất tháng ngày ong tôi đầu tắt mặt tối, cho nên dù sống trong đám phấn sáp hương hoa, đời ong vẫn chẳng hề mảy may vướng mùi tục lụy.

Không tin, chị em cứ việc nhè nhẹ buồi hẹn hò cùng hoa, mà theo rồi át biết. Chị em sẽ thấy ong tôi cứ nhắm những chốn nỗi danh là có sắc nước hương trời mà lướt tới.

Nếu ong tôi ra ráng băng khuông ư ? Ấy là lúc đang tìm người tri kỷ đó.

Nếu ong tôi ra bè dùng dắng, rồi nán ná ở lại ít lâu ư ? Ấy là đã được như ý sở cầu rồi vậy.

Nếu ta tò mò, sẽ lách lại rình xem, át ta sẽ thấy các vị tiên kia đang mải hái bột nhí hoa, chút vào dây nhung treo sát bên chân.

Rồi lúc vị tiên cất cánh chào hoa, cùng với món hương hoa mà ong tôi gom góp đem về nuôi con, hiến chúa, chị em ta sẽ thấy kèm thêm những hạt, những hạt tinh của chàng hoa nhò gùi cho các bạn không bao giờ quên biết.

Thế là ong tôi nay lại kiêm cả cái chức con chim xanh thủa trước.

Những hạt tinh kia trao lại cho ai ? Đến ong tôi cũng chẳng biết rõ. Ông tôi tinh con đường tiện hơn hết, là : bắt cứ gặp hoa nào cũng rắc cho rám ba hạt, họa chặng vì lẽ đồng khi tương cầu, nhận lấy hạt tinh, hoa thụ thai, rồi hoa sinh nở, rồi hoa tàn,... Nhưng đó là việc người, ong tôi không cần biết nữa.

Nếu chị em vẫn khu khu cho ong tôi là quân đàng điểm, thì đây tôi cũng xin cố nói nốt : ong tôi đây chẳng phải là... ong đực, chẳng phải là... ong cái, cũng không... ái nam, lại không... ái nữ, ong tôi đây là ong thư.

(Còn nữa)
Chang thứ XII.

HỘP THU

Ô. N. B. Th. và Ô. XX. — Vâng, chính thế. Nếu đăng sẽ tính.

Ô. T. H. Th. — Cám ơn ông đã gởi che, tang chúng. Bản báo sẽ có cách trả thù tri kỷ ăn cắp báo.

Ô. C. — Tùy ý ông, chúng tôi thi báo giờ cũng hoan nghênh nếu bài hay.

Ô. N. V. B. — Ông cho biết từ ngày lâu hỏng mất.

Ô. D. T. K.. — Cũng được.

Ô. T. M. Q. Hué. — Chúng tôi cho là một tin không quan hệ.

Ô. H. V. R. — Không nhận được phần thứ hai.

Cô N. T. M. T. — Cô viết thư riêng hỏi ông ta. Chúng tôi không được rõ lắm.

Ô. D. L. — Thế nào cũng được, nếu ông lui.

Ô. N. X. Tr. Thành-Miền — Không thể nào chiều ý ông được vì chúng tôi không có thời giờ.

Bản báo nhận được một ngàn-phiếu số 054 séri 009.961 ba đồng (3\$00) ở Biên-Hòa gửi về, không có có thư, không có tên. Vậy độc-giả nào gửi ngàn-phiếu ấy xin cho biết tên để tiện việc vào săn.

Tết năm nay các ngài dùng giấy gì ?
GIẤY KIM - THỜI
Marque, dessin et modèle déposés
Kiểu rất đẹp, mủ láng hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xù đều, đúc ở bén Pháp, dì bén gấp bốn lần để da hay để crêpe, không chưng và toet ra như để crêpe, trắng đẹp và nhẹ như để da, dì mưa không ngấm nước.
Giá rất hạ. Bán buôn và bán lẻ.
VĂN - TOÀN
HANOI — 95, Phố hàng Đào — HANOI

PHÒNG - TÍCH THẦN - ĐƯỢC CON CHIM

Của VŨ-DÌNH-TÂN, HAIPHONG

Cốm no, rượu say vội ham tinh-dục hoặc ăn no đi ngủ, ăn no đi tắm, sinh ra Phòng-Tich hay Phạm-Phòng ? Đầy hơi, hay ợ hơi, hoặc ợ chua, tức cổ, tức ngực, không biết nói, binh bịch không tiêu, thường đau bụng, đau lưng, chân tay mỏi mệt, lâu năm sắc mặt vàng, da bụng giày. Đàn-ông là Phòng-Tich, đàn-bà là Sản-hậu. Chỉ uống một liều thấy đỡ chịu hoặc khỏi ngay: \$0.40. Liều thuốc nào cũng có in chữ ký Vũ-Dinh-Tân mới là thuốc tốt và thật hiệu.

ĐẠI - LÝ CÁC TỈNH : HANOI: 99 phố Mới; 35 hàng Đào; 52 hàng Bông; 73 hàng Gai; 44 hàng Lòng; 36 hàng Điếu; 22 bis và 111 route de Hué. HAIPHONG 82 phố Bonnal; NAM-DINH 190 phố Khách; HAI-DƯƠNG 11 phố Commerce; BẮC-NINH 164 Tiên-An; SON-TÂY 47 Hậu-Tỉnh; VINH 44 phố Gare; HUẾ 49 phố Gia-Long; TOURANE Lý-xuân-Hòa phố Đỗ-hữu-Vị; SAIGON Thanh

Thanh 38 Pellerin: Các tỉnh khắp ba kỳ có đại-lý

ÀN-TÚ KIM-TIỀN 1926.

VŨ-DÌNH-TÂN, 178 bis Lach-tray, Haiphong.

Phò g đọc sách**PHỤ-NỮ và NHI-ĐỒNG**

Bắt đầu từ 1er janvier 1934, Nam-ký Thư-viên Hanoi đã lưu trữ được 2 000 bộ sách Quốc-văn làm phòng đọc sách cho Phụ-nữ và Nhi đồng.

Mời các bà các cô lại Thư-viên mua (Carte de Prêt) Giấy mượn sách giá như sau này :

1 tháng.	0 \$60
3 tháng.	1.60
6 tháng.	3.00
1 năm.	6.00

NAM-KÝ THƯ-VIỆN lai cảo

Thuốc lá Phalène tuy rẻ tiền, nhưng nhiều người thích dùng hơn cả. Vì thuốc ngọt và thơm, hút không ráo cỏ.

Ai trùi được 50 bao không thuốc lá hiệu CON BUÔM mang lại nhà Nam-Long số 30 phố hàng Buồm đổi lấy một cuốn lịch tầu rất đẹp.

THẦN HỘ PHỐI

Là một thứ thuốc của mấy ông thầy thuốc có danh tiếng mới phát-minh ra, chuyên-trị hết thảy các chứng bệnh phổi, đau phổi, ráo phổi, tức ngực, đau ngực, ho đờm, ho khan, ho ra huyết, ho lâu thành lao, mất tiếng, ngứa cổ, đau cổ, móng trong cổ, suyễn thở, vân vân.

Đàn ông, đàn bà, già, trẻ đều dùng được cả, có nhiều giấy của các thầy thuốc chứng nhận là một món thuốc trị phổi rất hay, và các nhà dùng thấy hiệu nghiệm khen ngợi.

Giá mỗi lọ 1 \$ 00, mỗi tá 10 \$ 00

Hồi tại: M. Nguyễn-xuân-Dương, viện thuốc Lạc-Long số 1 hàng Ngang Hanoi

THUỐC LẨU

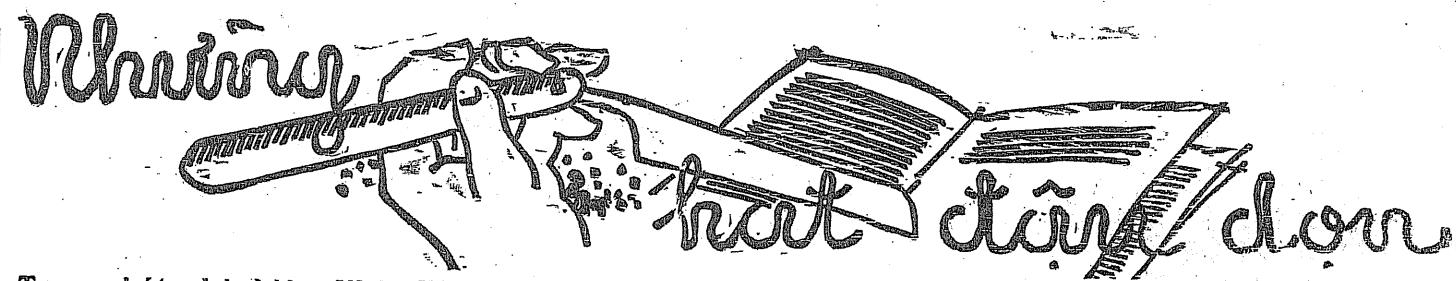
khỏi rút hẳn !!!

Bất cứ nặng nhẹ, buổi tức, mủ ra nhiều, máu, cường dương đau, đi dài, giật, chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp, nặng 5, 6 hộp là khỏi tất hẳn. 0 \$ 50 1 lọ.

Bán ở BÌNH-HƯNG 89, phố Mã mây, Hanoi

PHẦN THƯỞNG CHO NGƯỜI ĐỌC PHONG-HÓA

Phần người đọc Phong-Hoa, nhất là số MÙA XUÂN vừa rồi, sì hay giờ không cần nói chắc đã thừa biết. Vậy nay vì tri-âm Phong-Hoa nên có một phần thưởng cùng xuất bản ngày Xuân, cam đoan rằng không có cái gì lùng đặc sắc bằng một cuốn SÁCH MÙA XUÂN của Nhật-Nam Thư Quán năm nay (vì chẳng những rằng có 5 TỔ TRANH TO khô rộng 22x30 in màu để treo chơi mà về văn-chuong thời-thura có cuốn Sách Mùa Xuân nào được như vậy. Có các bài mới của các tay danh-sỹ như: L. F. Tô, Phan-Khôi, Nhượng T...Cuồng Sỹ, Nam - Hồng - Tử, Hoàng-T...Tr. K...v. v. CHẮNG NHƯNG THỂ LẠI CÒN 3 CHUYỆN TIỀU THUYẾT ĐẶC SẮC. Phần thưởng này có một cuốn Sđc: Mùa Xuân một Bút vè truyện thật đặc biệt, một chai thuốc trù Lao và một hộp thuốc bồ thận, để tặng cho những người nào kề được rõ có bao nhiêu thứ sách của Nhật-Nam đã xuất-bản, euron nào tái-bản đến mấy lần (cuốn nào có iech về phuơng-dien nào hoặc cuốn nào có bài). Ai muốn dự cuộc này nên gửi ngay thư và tem về bản-hiệu mà lấy liste các sách. AI KHÔNG MUỐN DỰ THÍ MÀ CŨNG MUỐN CÓ SÁCH XEM THỜI LẠI MUA TẠI BẢN-HIỆU HOẶC Ở ĐẠI LÝ CÁC TỈNH. GIÁ 0\$30. Ở xa mua gửi tiền trước và thêm cuộn 0\$0. Cite Rt. hết 0\$65. Thư và mua trả sẽ cho nhà xuất-bản như vậy: NHẬT-NAM, ÁN, THU, HOA QUÁN DUỐC-PHÒNG, 104 HÀNG GAI HANOI. Sách Mùa Xuân sắp hết, có lẽ phải tái-đ印 và không àn lâai, tôi để độc-giả chủ-y đến Bản-hiệu

Trong bát chè hiệu Nhật-Tân.

Ở ngay bài xã-thuyết :

« Trong số các ông du khách giả ấy, người có nghề cũng có, mà người không nghề cũng không phải là ít, nhưng số có nghề thì rất ít mà phần đông là người vô nghề ».

Không cần lời bàn.

Trong truyện « Tắt lửa lòng » của Nguyễn-công-Hoan :

« Một cái yên lặng xiết bao cảm hoài man mác, tâm sự mỗi người một khác nhưng đều cùng nhìn nhau mà thở giải ».

Tâm sự nhìn nhau thở dài? Chắc thở dài vì câu văn của ông Nguyễn-công-Hoan.

Cũng trong truyện ấy:

« Cái đêm mù, đêm cảm, đêm diếc ».

Quái gở thật! Ông Nguyễn-công-Hoan ác quá, bắt cái đêm mù, cảm, lại diếc nữa. Rõ tội nghiệp cho cái đêm. Nghĩ cho kỹ, cái đêm ấy nó diếc cũng phải, đè khỏi phải nghe N.C. Hoan kè lè lôi thôi.

Ở bài Sawanji của ông Nguyễn-công-Hoan :

« Cái mồm đỏ (mồm của một người vợ tây đèn) cũng cõi dẽ ra một nụ cười héo hắt ».

Vợ tây đèn có khác, dẽ gì lại dẽ oái oăm... ngược đời thế.

Ở bài « Nhầy có hại gì đến đạo đức không » của ông Nguyễn-văn-Lan :

« Thế thì việc gì mà ông Hoàng-hữu-Huy phải kêu inh ỏi khắp các mái nhà: dã dào khiêu vũ ».

Ông H.H. Huy chủ bút Đông-Pháp kêu inh ỏi khắp các mái nhà? Hay là ông ấy sợ ô-tô chết.

Người lạ

Ở truyện ngắn « Tháng ngày qua » của Phạm-Hiệp (cùng một đầu đề với truyện ngắn « Tháng ngày qua » của Nhất-Linh) đăng trong Đông-Pháp số 2588:

« Thiếu nữ thở giải quay lại bỗng ngạc nhiên thấy mình ngồi tiều tụy trong tấm gương trước mặt ».

Như thế, trách nào thiếu-nữ chẳng ngạc nhiên!

Áe vỏ cùng

Ở truyện « Đêm Noel » của ông N.D. Các trong Ngo-Báo số 547:

— Thiếu-nữ có cái sắc đẹp lả lùng như vị nữ thần treo ở trước mắt.

Treo lên thì ác thật. Ấy là đối với nữ thần đấy, không biết đối với người thường thì ác đến đâu. Chả trách có cái sắc đẹp lả lùng cũng phải.

Cuộc gặp gỡ

Cũng trong truyện ấy:

« Cuộc ái-tình tuyệt vời chỉ là ảo-mộng như hạt xương long lanh ngon cỏ, ánh vàng tha thoát đầu non, đứng xa mà ngắm thì thấy đẹp vô cùng, nhưng đến gần thì tiêu tán hết ».

Nay lại giờ cuộn Tố-Tâm ra, ở chỗ mấy lời của người chép truyện (Hoàng-ngọc-Phách) ta thấy:

« Những cảnh tuyệt vời của ái-tình... cũng như giọt xương buỗi sáng long lanh trên ngọn cây, như ánh nắng buỗi chiều thoát tha trên đỉnh núi, xa trông thì đẹp lạ thường, nhưng tìm đến tận nơi thì tan diết ».

Cuốn Tố-Tâm ra đời từ năm 1925, truyện của ông N.D. Các dăng ở Ngo-Báo ra ngày 17.3.34, cách nhau chín năm.

Ông N.D. Các khó lòng mà bảo được rằng ông H.N. Phách đã bắt chước ông.

Hay là « hai linh hồn to gặp nhau » đấy?

Chuông báo Loa

Trong báo BẠN-Trẻ số 12, ở bài thơ mới của Hồ xanh:

Chùa xa, chuông vỗ, rục hồn thơ.

Chuông vỗ? Ý hẳn là chuông của báo Loa. Thảo nào mà rục hồn thơ!

Nhát dao Cạo

Hàn lâm dài.... dài.

GIANG - MAI

Chóng tuyệt nẹo!!

Lở toét, nỗi hạch, dại thịt, sỏi, mình mẩy mần tịt bất cùi nặng nhẹ v. v...

Dùng 1, 2, 3 lọ, giá 0\$70 1 lọ khỏi rút ngay. Bán ở BÌNH-HƯNG, 89, Phố Mã mây, Hanoi

Nam - Thiên - Đường Bị Kiện

Hiệu thuốc NAM-THIỀN-ĐƯỜNG, 78, phố hàng Gai Hanoi có chẽ ra môn thuốc cai-nha-phiến rất tài, thứ thuốc vien mỗi lọ giá 0\$70, chỉ uống 3 lọ là bỏ hẳn được. Thứ thuốc nước mỗi chai giá 3\$00, chỉ uống 2 chai trong 3 ngày là bỏ hẳn được, không vật vã, không nhọc mệt, ai uống cũng bỏ được cả, mỗi tháng chữa được 60 người cai bỏ hẳn được thuốc phiến, hiệu Nam-Thiên-Đường mở ở Hanoi mới được hơn 10 tháng nay mà số người nghiện thuốc phiến ở Hanoi bỏ được gần hết. Vì vậy mấy nhà buôn thuốc phiến ở Hanoi thấy hiệu Nam-Thiên-Đường chế thuốc hay làm cho nhiều người nghiện thuốc phiến cai bỏ hết cả thi tắt nhà bán thuốc phiến phải ế hàng, cho nên mấy nhà buôn thuốc phiến phải di kiện hiệu Nam-Thiên-Đường. Chưa rõ việc ấy phán xử ra sao?

Người biết chuyện lai cảo

TUYỆT NỌC

Lậu và Giang - Mai!!!

Phải bệnh này chưa được rứt nọc, di độc còn lại, thức đêm làm việc nhọc, nặn ra tì dinh dinh hoặc mủ, nước tiểu khí trong khí vàng lẩn vẫn đục. Nhói ngứa trong ống tiêu-tiền v.v. mà bệnh Giang còn lại thấy dát thịt mồi xương, nỗi mụn con như muỗi đốt v.v. chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp, nặng 4, 5 hộp là khỏi ngay. Tên gói thuốc Kiên Tình Tình (triết nọc Lậu Giang) giá 1p.50 một hộp.

Thiên truyy!!!

2 hòn ngoại thận, hòn to, hòn bé, xung hạ nang, dùng 1, 2, 3, 4 lọ. Bất cứ lão, mới là hai hột coi lén bằng nhau ngay, giá 0p60 một lọ 6p. 12 lợ.

BÌNH-HƯNG
89, phố Mã Mây, Hanoi
Giá nói : 548

SỮA
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO
CHÍNH-PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các
nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v.v.
ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-môn.

ĐAU DẠ DÂY
Phòng-tich

Ăn chậm-tiêu, no hơi hay ợ, đau bụng dưới, có khi đau xuyên cả sang lưng, tràn cả lên ngực, lâu dần da mặt vàng, da bụng dày, là bởi khí tích lại làm cho đau từ tung, như thế chỉ uống vài gói thuốc này sẽ thấy nhẹ ngay lập tức, rồi dần dần khỏi hẳn. Thuốc đau dạ dày và phòng-tich này đã nổi tiếng là hay nhất không còn có thứ nào hay hơn được, ai đã uống qua đều công-nhận là thần-dược.

Mỗi gói giá 0 \$ 40

LÂU KINH NIÊN
Giang mai

Lâu mới mắc ra mủ nhiều, buốt, tức, chỉ uống vài ve thuốc lâu con Phượng số 19 là nhẹ ngay, rồi khỏi hẳn, giá mỗi ve 0 \$ 60. Ai đã thành kinh niêm, sáng dậy có mủ, đi tiểu vẫn đục thì uống thuốc lâu số 20 cũng 0 \$ 60 một ve, sẽ chóng khỏi rất nọc không hại sinh dục.

Tim-la, lở loét, cù định, chỉ có thuốc giang-mai hiệu con Phượng là chữa khỏi chắc chắn mà vẫn di làm được như thường.

Mỗi ve giá 1 \$ 00

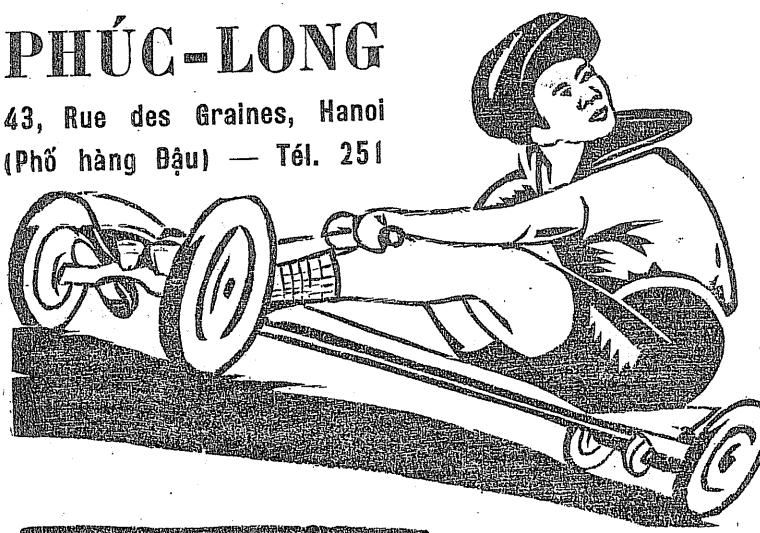
KIM - HƯNG DƯỢC PHÒNG

81, Route de Hué — HANOI

NÊN MUA AUTO-FORT CỦA HÃNG:

PHÚC-LONG

43, Rue des Graines, Hanoi
(Phố hàng Bäu) — Tél. 251

cho con em chơi, vừa không nguy-hiểm, vừa được khỏe mạnh cứng cáp.

« Bắc-kỳ Nam-tứ Công-ty,
« Đặt lò Văn-Điển cũng vì lợi chung.
« Quản chi tốn của hao công,
« Thương trường mở lối mong cùng bước lên.
« Một lò thanh khí xây lên,
« Hương xưa nồng đậm, cúc sen mặn mà.
« Hơi men pha vị sơn hà,
« Tình say trong nước non nhà có nhau.
« Bán buôn nào phải xa đâu,
« Anh em kẻ trước người sau đồng lắn,
« Buổi đời kinh-tế khó khăn,
« Lợi quyền chó đẻ chuyên phần cho ai.
« Yêu nhau giúp đỡ một hai,
« Có công chất đá nứa rồi lên non.
« Còn trời, còn nước, còn non,
« Còn ty Văn-Điển ta còn say xưa.

BẮC-KỲ NAM-TỨ CÔNG-TY

VIỄN-ĐÔNG TỒN-TÍCH HỘI

HỘI TƯ BẢN SEQUANAISE THÀNH BA-LÈ LẬP NỀN

Công-ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phat-lăng
một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp
Đăng-bạ Hanoi số 419

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giây nói số 892
Sở Quản-lý ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giây nói số 1099

GIÚP NGƯỜI ĐỂ DÀNH TIỀN

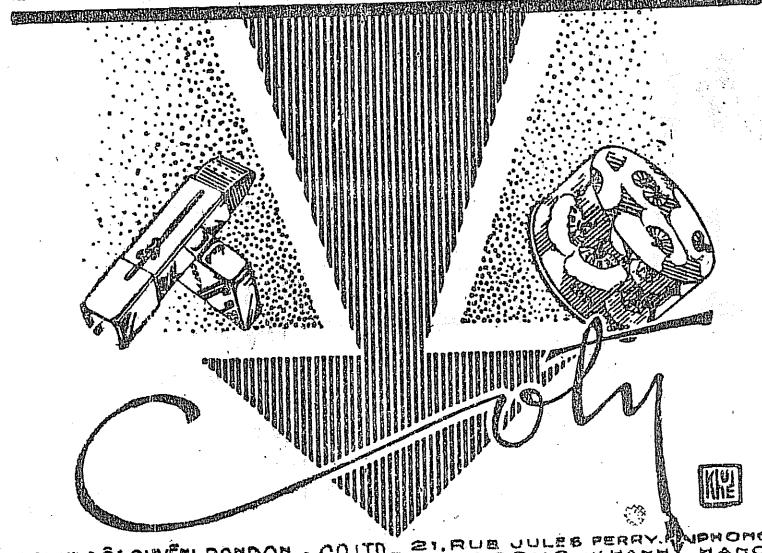
BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG FÉVRIER 1934

Mở ngày thứ ba 27 Février 1934 ở sở Tổng-Cục tại Hanoi do ông Long, Quản-Lý hội chủ tọa, ông Vircondelet và ông Nguyễn-văn-Bảng dự toa, cùng trước mặt quan Kiểm-Duyệt các hội tư-bản Trung-Bắc luồng kỳ của Chính-phủ.

XỔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	TÊN HỌ NGƯỜI CÓ PHIẾU TRÚNG
Lần mở trước trúng: 5.000\$	2.021	Phiếu này không hoàn lại, vì tiền tháng chưa đóng
	463	Mme Trần-thị-Hiệp, N° 101, Quai Belgique, Saigon Trúng lĩnh về 1 000 \$
Lần mở thứ hai trúng: 1.000 \$	3.463	M. Nguyễn-văn-Lam, Chanfleur, N° 254, Rue Paul Blanchy, Saigon Trúng lĩnh về 1000 \$
	6.463 ^A	M. Nguyễn-văn-Trường, N° 122, Ruelle d'Arras, Saigon Trúng lĩnh về 500 \$
	6.463 ^B	M. Nguyễn-duy-Hoan, N° 13, Rue de la Chaux, Hanoi Trúng lĩnh về 500 \$
	1.764 ^A	Mme Vũ-thị-Nghĩa, Rue Bourret, Hanoi Được lĩnh phiếu miễn trừ 502 \$, có thể bán lại ngay lấy 257 \$ Phiếu này chưa đóng tiền tháng không được miễn trừ.
Lần mở thứ ba khỏi phai đóng tiền	1.764 ^B	Mlle Jeanne Mogenet, N° 13, Rue Jeanne Duclos, Saigon Được lĩnh phiếu miễn trừ 1.000 \$ có thể bán lại ngay lấy 508 \$.
	4.764	

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ sáu 30 Mars 1934, hồi 8 giờ
sáng tại sở Quản-lý ở Saigon số 68, Boulevard Charner, Saigon
Món tiền hoàn về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Mars 1934
định là 5.000 \$.

IKHẨP CÁC NƠI CÁC BÃ
I CÓ HÌNH CHIẾU DÙNG PHÂN
ISAP NIU O CƠ HOA THIẾU

POUDRE STOMACHIQUE DU SAINT ANDRÉ

Là thuốc rất thần hiệu chữa các bệnh về dạ-dày.
Chữa được cả chứng đi táo. Không có vị gì độc,
uống lâu không hại, không quen.

DÂY MAY THỰC LÀ THUỐC - TIÊU, UỐNG
BAO GIỜ CŨNG HIỆU NGHIỆM TỨC KHẮC

CÁCH UỐNG: Một hay hai thìa café, hòa vào một
ít nước, uống trước bữa ăn, ai cũng uống được

0\$85 một lô

Bản quyền bán tại hiệu bào-chè CHASSAGNE
55. Phố Tràng - Tiền, 55 — HANOI